

UZASADNIENIE DO PROJEKTU UCHWAŁY BUDŻETOWEJ POWIATU CZARNKOWSKO-TRZCIANECKIEGO NA 2016 ROK

Projekt budżetu na 2016 rok został sporządzony na podstawie wytycznych zawartych w uchwale Nr XLV/310/2010 Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego z dnia 7 września 2010 roku w sprawie: określenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej. Przyjęte tam zasady wynikają z obowiązującej od 2010 roku ustawy o finansach publicznych. Zapisy ustawowe powodują, iż przy konstrukcji budżetu obowiązuje zasada sfinansowania wydatków bieżących dochodami bieżącymi. Ustawodawca zabrania więc zaciągania kredytów na sfinansowanie deficytu, a zezwala zaciągać tylko kredyty na realizację zadań inwestycyjnych. Wobec powyższego na ujęte w budżecie zadania inwestycyjne, gdzie oprócz wsparcia finansowego ze strony samorządów lokalnych, częściowego z dochodów bieżących, zaistniała potrzeba zaproponowania przez Zarząd Powiatu na 2016 rok kredytu inwestycyjnego. Oczywiście samorząd będzie czynił starania aby oprócz zadeklarowanego wsparcia finansowego ze strony gmin uzyskać przede wszystkim środki z źródeł zewnętrznych.

Prowadzone zasady racjonalizacji wydatków i konieczność zbilansowania wydatków bieżących dochodami bieżącymi spowodowały, iż nie wszystkie zadania zostały zabezpieczone na poziomie satysfakcjonującym poszczególnych wnioskodawców.

Ponadto należy dodać, iż budżet w trakcie roku jest bardzo dynamiczny i wielokrotnie ulega zmianom.

Istotne również jest to, iż z dniem 1 stycznia 2016 roku zacznie obowiązywać zmienione rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, co ma odzwierciedlenie w składanym przez Zarząd Powiatu projekcie uchwały budżetowej na 2016 rok.

I. CHARAKTERYSTYKA ŹRÓDEŁ DOCHODÓW POWIATU PRZYJĘTYCH W PROJEKCIE UCHWAŁY BUDŻETOWEJ

Dochody zostały skalkulowane na kwotę **ogółem 85.262.491 zł**, z czego:

- a) planowana kwota dochodów bieżących wynosi **84.084.799 zł**,
- b) planowana kwota dochodów majątkowych wynosi **1.177.692 zł**.

Dochody zdominowane są tymi nakierowanymi na działalność bieżącą. Jednak w projekcie udało się przypisać dochody majątkowe między innymi na podstawie deklaracji złożonych przez samorządy gminne o pomocy finansowej na wspólnie realizowane zadania.

Podstawowe informacje w zakresie projektowanych kwot dochodów dla samorządu powiatowego przekazywane są przez Ministerstwo Finansów oraz Wojewodę Wielkopolskiego - głównych dysponentów środków. Dlatego też projekt budżetu na 2016 rok został opracowany tak jak w poprzednich latach przede wszystkim w oparciu o następujące informacje:

- pismo Ministra Finansów nr ST4.4750.20.2015 z dnia 12 października 2015 roku,
- pismo Wojewody Wielkopolskiego nr FB-I.3110.5.2015.4 z dnia 20 października 2015 roku.

Porównując poszczególne wysokości dochodów z tegorocznym budżetem wg stanu na miesiąc październik, to globalnie odnotowano wyższy poziom planowanych wpływów. Kolejny raz w propozycji Ministra Finansów widoczne jest znaczący wzrost w zakresie udziału powiatu w dochodach z tytułu podatku od osób fizycznych, gdzie w wielu latach doświadczamy niższego wpływu od wartości zakładanej. Niewiadomą jest kwota części oświatowej subwencji ogólnej, która może być zawyżona odnosząc się do aktualnej liczby uczniów. Ostateczne dane będą jednak wynikały z ustawy budżetowej państwa na 2016 rok i te informacje będą wskazówką jakie obrać kierunki w realizacji poszczególnych zadań. Doświadczenie lat ubiegłych w tym względzie nie raz już pokazało, iż dane wynikające z ustawy budżetowej państwa na konkretny rok, były zgoła odmiennymi od tych wskazywanych pierwotnie. Niestety często ze skutkiem negatywnym dla powiatu!

Najwyższym źródłem dochodów powiatu jest **subwencja ogólna**, której kwota została zaplanowana w wysokości **41.940.314 zł**. Zagwarantowana ona została w art. 167 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, gdzie wskazano, iż jest ona dla jednostek samorządu terytorialnego jednym z trzech podstawowych rodzajów dochodów wyrównawczych budżetu samorządu i stanowi odrębny od dotacji celowych oraz udziałów w podatkach państwa, rodzaj środków finansowych transferowanych z budżetu państwa do budżetu powiatu. Subwencja ogólna obejmuje: część wyrównawczą, część równoważącą oraz część oświatową.

Część wyrównawcza subwencji ogólnej - kwota podstawowa dla powiatu zgodnie z pismem Ministra Finansów została wstępnie zaplanowana w kwocie **5.317.038 zł**.

Kwotę podstawową otrzymują powiaty, których wskaźnik dochodów podatkowych z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych i udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych na jednego mieszkańca w powiecie jest mniejsza niż wskaźnik dochodów podatkowych dla wszystkich powiatów.

Wysokość należnej **kwoty podstawowej** obliczono mnożąc liczbę mieszkańców powiatu przez liczbę stanowiącą 90% różnicy między wskaźnikiem dochodów podatkowych dla wszystkich powiatów (Pp 199,59), a wskaźnikiem dochodów podatkowych na jednego mieszkańca w powiecie (P 132,49).

Porównując ogółem kwotę części wyrównawczej subwencji ogólnej do roku bieżącego, została ona zwiększona o kwotę **23.194 zł**.

Część równoważąca subwencji ogólnej ma na celu wyrównanie ewentualnych różnic w dochodach w związku z wprowadzeniem zmian w systemie finansowania zadań. Wielkość tej części subwencji określana jest w pięciu obszarach. Nasz powiat kwalifikuje się do uzyskania części równoważącej subwencji ogólnej w zakresie następujących obszarów:

- z tytułu wysokości wydatków poniesionych na rodziny zastępcze w roku poprzedzającym rok bazowy, w którym nie byliśmy objęci obowiązkiem dokonywania wpłat do budżetu państwa, z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla powiatów - wyliczono kwotę **509.133 zł**,
- długość dróg powiatowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca powiatu jest wyższa od średniej długości dróg powiatowych w kraju w przeliczeniu na jednego mieszkańca kraju - ustalona w ten sposób kwota wynosi **338.856 zł**,
- z tytułu dochodów planowanych na rok budżetowy niższych od planowanych na rok bazowy ustalono kwotę **67.073 zł**.

Biorąc pod uwagę ogólną wysokość tego dochodu tj. kwotę **915.062 zł** to jest ona wyższa w stosunku do roku poprzedniego (stan na 27 października 2015 roku) o **60.248 zł**.

Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego planowana na rok 2015 jest o **95.978 zł** niższa od kwoty określonej w ustawie budżetowej na rok 2015. Zgodnie z zawiadomieniem Ministra Finansów została ona ustalona na poziomie **35.708.214 zł**.

Część oświatowa jest największym kwotowo elementem subwencji ogólnej. Należy podkreślić, iż jest to jednocześnie największe źródło dochodów powiatu. Naliczenia planowanych kwot tej części subwencji ogólnej na 2016 rok są zgodne z zasadami przyjętymi we wstępnym projekcie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2016. Zakres zadań oświatowych realizowanych przez poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, stanowiący podstawę do naliczenia planowanych kwot subwencji oświatowej, określony został na podstawie:

- danych statystycznych dotyczących liczby etatów nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego, wykazanych w systemie informacji oświatowej (według stanu na dzień 30 września 2014 roku i dzień 10 października 2014 roku) zweryfikowanych i potwierdzonych przez organy prowadzące (dotujące) szkoły i placówki oświatowe,
- danych dotyczących liczby uczniów (wychowanków) w roku szkolnym 2014/2015 wykazanym w systemie informacji oświatowej (według stanu na dzień 10 września 2014 roku) w zakresie ogólnej liczby uczniów oraz odpowiednich wag algorytmu w odniesieniu do kwoty SOA i SOB,
- danych dotyczących liczby uczniów (wychowanków) w roku szkolnym 2014/2015 wykazanych w systemie informacji oświatowej (według stanu na dzień 30 września 2014 roku i dzień 10 października 2014 roku) - zweryfikowanych i potwierdzonych przez organy prowadzące (dotujące) szkoły i placówki oświatowe - w zakresie odpowiednich wag algorytmu w odniesieniu do kwot uzupełniającej części oświatowej subwencji ogólnej i kwoty tej części subwencji na realizację zadań pozaszkolnych.

Do naliczenia ostatecznych kwot części oświatowej subwencji ogólnej na 2016 rok wykorzystane zostaną dane o liczbie uczniów i wychowanków oraz liczbie etatów nauczycieli gromadzone

w ramach Systemu Informacji Oświatowej według stanu na dzień 30 września 2015 roku oraz 10 października 2015 roku.

Uzupełniając powyższe należy wskazać, iż po przeliczeniu według aktualnej liczby uczniów wydaje się, iż przyznana kwota części oświatowej subwencji ogólnej jest zawyżona, chyba że jest to wynikiem przyjęcia nowych wag na poszczególne typy szkół oraz pozostałych zadań oświatowych. Dlatego też na etapie tworzenia projektu budżetu powiatu Zarząd Powiatu wyodrębnił rezerwę celową na oświatę, aby mieć zabezpieczenie w razie negatywnego scenariusza.

Z informacji uzyskanych z Ministerstwa Finansów nie wynika, czy jak w roku 2015, w ramach kwoty części oświatowej subwencji ogólnej naliczone i wyodrębnione zostały środki przeznaczone na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży.

Ostatnim dochodem przekazywanym do budżetu powiatu bezpośrednio z Ministerstwa Finansów jest podatek dochodowy od osób fizycznych. Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, wysokość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych od podatników tego podatku zamieszkałych na obszarze powiatu wynosi 10,25%. Wiadomo jednak, iż informacja o planowanej kwocie tego dochodu nie ma charakteru dyrektywnego, jedynie informacyjno-szacunkowy, ponieważ dochody podatkowe planowane są w budżecie państwa na podstawie szacunków i prognoz. Należy liczyć się z faktem, iż ostatecznie uzyskane z tego tytułu dochody mogą odbiegać od ustaleń pierwotnych, czego doświadczamy niejednokrotnie w latach poprzednich! Wstępnie oszacowana kwota dla naszego powiatu w zakresie tego dochodu na 2016 rok wynosi **13.231.863 zł**. Została ona oszacowana na poziomie wyższym o **868.855 zł** od planowanej wysokości w budżecie powiatu według stanu na dzień 27 października 2015 roku! W ocenie Zarządu Powiatu kwota ta stanowi duże zagrożenie w przyszłorocznej realizacji dochodów! Dlatego też kiedy pojawią się ku temu możliwości w budżecie powiatu może zapaść decyzja o urealnieniu jego wysokości.

Dochód powiatu z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych został wstępnie oszacowany przez Zarząd Powiatu, tak jak w latach poprzednich na poziomie **250.000 zł**. Szczególnie trudne jest prognozowanie tego dochodu, gdyż o wielkości jego wpływów decyduje głównie wielkość podatku zapłaconego przez określoną grupę podatników. Wystarczy niewielka zmiana w sytuacji finansowej jednej dużej firmy położonej (lub prowadzącej działalność) na terenie powiatu, aby nastąpiły istotne zmiany (korzystne lub nie) we wpływach z tego tytułu. W związku z powyższym realizacja dochodu będzie na bieżąco monitorowana i w trakcie roku zostaną dokonane stosowne zmiany w planie.

Wielkość poszczególnych dotacji na realizację zadań ustawowo zleconych z zakresu administracji rządowej na podstawie porozumień, a także tytułem dofinansowania zadań własnych powiatu, przyjęto zgodnie z pismem Wojewody Wielkopolskiego przywołanym na wstępie do niniejszego uzasadnienia. Projektowane na 2016 rok kwoty z tego tytułu ogółem wynoszą **16.529.551 zł** i są niższe o ponad **41.200 zł** w porównaniu do roku bieżącego (stan na 27 października). Propozycja zadań objętych finansowaniem z budżetu państwa ogranicza się do tych z grupy bieżących. Analizując proponowany poziom dotacji na realizację poszczególnych zadań to należy jednak stwierdzić, iż w przypadkach gdzie dotacja obejmuje wynagrodzenia pracowników to uwzględnione zostały środki na podwyżki wynagrodzeń wraz z pochodnymi. Szacowany poziom wzrostu płac nie

może przekroczyć 106%. Dlatego też rozpatrując poszczególne dziedziny objęte dotacją z budżetu państwa to w większości z nich nastąpił wzrost planowanych środków w porównaniu do roku 2015. Najwyższy ujemny bilans poziomu dotacji odnotowano w **dziale 851, rozdział 85156** - Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego - zmniejszenie o **552.055 zł**. Liczba uprawnionych do ww. świadczeń osób znacznie się zmniejszyła, co doskonale widać już w 2015 roku.

Na uwagę zasługuje także fakt, iż zostały uwzględnione pewne zmiany, wynikające z obowiązującego z dniem 1 stycznia 2016 roku zmienionego rozporządzenia w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

Wiadomym jest fakt, iż wysokość dotacji wielokrotnie w trakcie roku podlega zmianom. Część z nich będzie wynikała z dostosowania kwot do realizowanych zadań, a także będzie skutkiem podziału rezerw celowych utworzonych w budżecie państwa. Pierwsza weryfikacja kwot nastąpi już po uchwaleniu budżetu państwa.

Ponadto należy dodać, iż w stosunku do roku 2015 poszerzony został katalog zadań realizowanych w formie zadań zleconych przez powiat. Potwierdzeniem na to jest uzyskanie pisma Wojewody Wielkopolskiego FB-I.3110.6.2015.4 z dnia 2 listopada wskazującego, iż w ustawie budżetowej państwa na 2016 rok uwzględnione zostaną środki w wysokości **247.200 zł** (rezerwa celowa) na zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej powiatowi w porozumieniu z gminami albo samodzielnie, polegającego na udzieleniu nieodpłatnej pomocy prawnej. Zadanie wynika z ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o nieodpłatnej pomocy prawnej oraz edukacji prawnej (Dz.U. z 2015r. poz. 1255). Zgodnie z wytycznymi na terenie naszego powiatu mają działać 4 punkty pomocy prawnej. Wobec tego, iż system ma zacząć działać od 1 stycznia 2016 roku, Minister Sprawiedliwości określił termin 15 grudnia b.r. do którego powiaty powinny wyłonić organizacje pozarządowe, którym zostanie powierzona część z zadań, a także do 31 grudnia b.r. należy zawrzeć umowy z adwokatami lub radcami prawnymi wskazanymi do udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej. Niestety na ten moment nie wszystkie przepisy zostały dostosowane między innymi klasyfikacja budżetowa. Wobec powyższego mając na uwadze przepisy ustawy o finansach publicznych, a także konsekwencje dyscypliny finansów publicznych pomimo, iż Wojewoda nie wskazał decyzją klasyfikacji budżetowej przypisanej do tego zadania przyjmuje się je w **dziale 755, rozdział 75595 § 2110**. Zarząd Powiatu uznaje iż, w przeciwnym wypadku nie ma podstaw do zawierania umów i realizacji ww. zadania.

Od lat powiat część swoich zadań wykonuje poprzez współpracę z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, które to przekazują na określone zadania dotacje celowe na podstawie porozumień, a także pomoc finansową. Z grupy dofinansowania zadań bieżących na etapie projektu budżetu po stronie dochodów przypisane zostały środki głównie w sferze opieki społecznej, oświaty. Pomimo, iż zakres tych zadań pozostaje na tym samym poziomie, to jednak wysokości kwot uwarunkowane są od czynników i wskaźników branych pod uwagę przy ich kalkulowaniu. Sytuacja zwłaszcza w obszarze opieki społecznej jest bardzo dynamiczna wobec czego w trakcie roku wymaga wielokrotnego urealniania planu strony dochodowej, co z kolei przekłada się na wydatki. Wynika to z dużej rotacji dzieci, ponieważ część z nich opuszcza placówki wracając do rodzin naturalnych,

rodzin zastępczych lub rodzin adopcyjnych. Ponadto w projekcie budżetu na 2016 rok w związku z zamierzeniami wspólnej z samorządami gminnymi realizacji zadań inwestycyjnych, zostały przypisane dotacje celowe w formie pomocy finansowej.

W projekcie uchwały budżetowej na 2016 rok przyjęto następujące kwoty dotacji:

- **porozumienia z samorządami gminnymi oraz pomoc finansowa - 1.447.328 zł:**
 - zadania bieżące porozumienia - **283.603 zł**, z tego:
 - Miasto i Gmina Trzcianka
 - **43.261 zł** - porozumienie dotyczące współfinansowania kosztów utrzymania pomieszczenia w Młodzieżowym Domu Kultury wynajmowanego przez Zarząd Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Trzciance oraz wynagrodzenia dla 1 osoby;
 - **233.290 zł** - porozumienie dotyczące partycypowania $\frac{2}{3}$ udziału w kosztach utrzymania Hali widowiskowo-sportowej;
 - Gmina Krzyż Wlkp.
 - **7.052 zł** - porozumienie dotyczące współfinansowania kosztów wynagrodzenia prezesa Związku Nauczycielstwa Polskiego w Krzyżu Wlkp. w Liceum Ogólnokształcącym w Krzyżu Wlkp.;
 - pomoc finansowa na zadania inwestycyjne - **1.163.725 zł**, z tego:
 - Gmina Lubasz
 - **363.725 zł** - „Przebudowa drogi powiatowej nr 1346P Kamionka-Sokołowo,
 - Miasto i Gmina Trzcianka
 - **800.000 zł** - „Przebudowa drogi powiatowej nr 1316P Straduń-Trzcianka”;
- **z samorządami powiatowymi - ogółem 1.207.517 zł, z tego w zakresie:**
 - pokrywania kosztów związanych z umieszczeniem dzieci w rodzinach zastępczych na terenie naszego powiatu, na kwotę ogółem **675.723 zł**, z tego:
 - Powiat Kamiennogórski (1 dziecko) - **14.400 zł**,
 - Powiat Wągrowiecki (2 dzieci) - **24.000 zł**,
 - Miasto Szczecin (2 dzieci oraz wynagrodzenie dla rodziny zawodowej) - **32.206 zł**,
 - Miasto Konin (4 dzieci oraz wynagrodzenie dla rodziny zawodowej) - **56.206 zł**,
 - Powiat Świdwiński (1 dziecko oraz wynagrodzenie dla rodziny zawodowej) - **22.991 zł**,
 - Miasto Bydgoszcz (1 dziecko) - **7.906 zł**,
 - Powiat Pilski (4 dzieci) - **43.920 zł**,
 - Powiat Obornicki (1 dziecko) - **14.400 zł**,
 - Miasto Poznań (4 dzieci) - **31.666 zł**,
 - Powiat Ostrzeszowski (1 dziecko) - **14.400 zł**,
 - Powiat Łobeski (3 dzieci) - **36.000 zł**,
 - Powiat Strzelecko-Drezdenecki (2 dzieci oraz wynagrodzenie dla rodziny zawodowej) - **38.361 zł**,
 - Powiat Wejherowski (2 dzieci oraz wynagrodzenie dla rodziny zawodowej) - **24.023 zł**,
 - Powiat Żagański (1 dziecko) - **9.882 zł**,
 - Powiat Lipnowski (3 dzieci oraz wynagrodzenie dla rodziny zastępczej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego) - **63.763 zł**,
 - Powiat Żniński (2 dzieci) - **24.000 zł**,

- Miasto Gdańsk (1 dziecko) - **7.920 zł**,
- Powiat Szczecinecki (4 dzieci) - **50.400 zł**,
- Powiat Radomszczański (1dziecko) - **13.835 zł**,
- Miasto Łódź (1 dziecko oraz wynagrodzenie dla rodziny zawodowej) - **22.991 zł**,
- Powiat Sępoleński (5 dzieci oraz wynagrodzenie dla rodziny zawodowej) - **90.533 zł**,
- Powiat Poznański (2 dzieci) - **19.920 zł**,
- Powiat Nowosolski (1 dziecko) - **12.000 zł**;
- kosztów za dzieci przebywające w placówkach-opiekuńczo wychowawczych na terenie naszego powiatu w kwocie ogółem **531.794 zł**, z tego:
 - ✓ placówka opiekuńczo-wychowawcza „Przyjazny Dom” w Trzciance prowadzona przez Stowarzyszenie „Pomagajmy Dzieciom”- **340.193 zł**, w tym:
 - Miasto Bydgoszcz (1 dziecko) - **37.799 zł**,
 - Powiat Poznański (1 dziecko) - **37.799 zł**,
 - Powiat Kamiennogórski (1 dziecko) - **37.799 zł**,
 - Powiat Strzelecko-Drezdenecki (1 dziecko) - **37.799 zł**,
 - Powiat Inowrocławski (1 dziecko) - **37.799 zł**,
 - Powiat Nowotomyski (4 dzieci) - **151.198 zł**;
 - ✓ placówka opiekuńczo wychowawcza „Słoneczny Dom” w Krzyżu Wlkp. prowadzona przez Stowarzyszenie na „Rzecz Dziecka i Rodziny” - **191.601 zł**, w tym:
 - Powiat Wałecki (2 dzieci) - **76.641 zł**,
 - Miasto Konin (1 dziecko) - **38.320 zł**,
 - Powiat Tarnogórski (1 dziecko) - **38.320 zł**,
 - Miasto Poznań (1 dziecko) - **38.320 zł**.

Dotacje na zadania „oświatowe” przyjęto na podstawie wyliczeń Wydziału Edukacji Starostwa Powiatowego dokonanych w oparciu o uzgodnienia z Młodzieżowym Domem Kultury w Trzciance, Liceum Ogólnokształcącym w Krzyżu Wlkp. i samorządami gminnymi.

Dochody z zakresu „pomocy społecznej” oszacowane zostały przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance w oparciu o aktualny stan liczby dzieci. Do kalkulacji przyjęto:

- rodziny zastępcze - obowiązujące stawki,
- placówki opiekuńczo-wychowawcze - obowiązujący koszt utrzymania dziecka w placówce (2 m-ce) oraz nowe stawki wyliczone według aktualnego kosztu utrzymania (10 m-cy).

Należy podkreślić, iż poza dotacjami związanymi z zawartymi porozumieniami z jednostkami samorządu terytorialnego, powiat nie uzyskuje z tego tytułu innych dochodów.

Kolejnym planowanym od lat dochodem przez powiat są środki od Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa na realizację wypłat ekwiwalentów za wyłączenie gruntów z upraw rolnych i wprowadzenie upraw leśnych. Dochód ten na 2016 rok został oszacowany według stawek obowiązujących w roku bieżącym w wysokości **298.662 zł**. Aktualizacja wysokości dochodu zostanie wprowadzona po opublikowaniu wskaźnika waloryzacji w kwietniu 2016 roku.

Oprócz ww. źródeł dochodów zgodnie ze zmianami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2014 roku, powiat w latach 2014-2017 będzie otrzymywał

z Funduszu Pracy środki w wysokości 5% algorytmu środków Funduszu Pracy na sfinansowanie kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenia społeczne pracowników Powiatowego Urzędu Pracy pełniących funkcje doradców klienta. Ponadto ww. przepis daje możliwość ubiegania się o dodatkowe 2% środków Funduszu Pracy na sfinansowanie kosztów nagród oraz składek na ubezpieczenie społeczne pracowników Powiatowego Urzędu Pracy, mające na celu uzależnienie wysokości przekazywanych samorządom środków od uzyskiwanej efektywności działań na rzecz aktywizacji bezrobotnych. Zgodnie z ustawą dodatkowa kwota przysługuje tylko jednostkom spełniającym dwa z trzech warunków określonych w przepisach, po uprzednim złożeniu wniosku przez starostę za pośrednictwem marszałka województwa w terminie do 31 lipca danego roku kalendarzowego.

Biorąc powyższe pod uwagę oraz mechanizm wyliczania ww. dochodu dla naszego powiatu, Powiatowy Urząd Pracy zaproponował wstępnie, aby do projektu budżetu na 2016 rok przyjąć łącznie kwotę **535.600 zł** (382.600 zł + 153.000 zł). Należy zaznaczyć, iż w przypadku nie uzyskania 2% algorytmu Funduszu Pracy, w trakcie roku zostanie dokonana korekta planu zarówno dochodów powiatu jak i wydatków Powiatowego Urzędu Pracy w Czarnkowie.

Ostatni rodzaj dochodów stanowi bardzo różnorodna grupa tzw. dochodów własnych powiatu, która ogółem została przyjęta na poziomie **9.574.456 zł**. Jest to niższa kwota dochodu o ponad **376.615 zł**, w odniesieniu do przewidywanego wykonania w kontekście planu z 27 października 2015 roku. Wysokość dochodów z ww. tytułu ujętą w projekcie budżetu na 2016 rok przyjęto głównie według kalkulacji własnej wydziałów, a także jednostek organizacyjnych powiatu merytorycznie odpowiedzialnych za nadzór nad prawidłową realizacją przypisanych zadań, często w oparciu o aktualnie obowiązujące stawki. Pozycja ta uwzględnia częściowo te dochody, jakie przewidują w trakcie roku odprowadzić do budżetu powiatowe jednostki. Dotyczy to przede wszystkim:

- jednostek oświatowych (za wyjątkiem: Liceum Ogólnokształcącego w Krzyżu Wlkp., Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Czarnkowie, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Krzyżu Wlkp.),
- jednostek pozostałych: Domu Pomocy Społecznej w Trzciance, w Gębicach i w Wieleniu (tylko z tytułu odpłatności mieszkańców), Powiatowego Urzędu Pracy, Zarządu Dróg Powiatowych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, a także Starostwa.

Zarząd Powiatu od lat stosuje taką praktykę. Podyktowane jest to faktem szukania możliwości zbilansowania znacznych wydatków, zwłaszcza w dziedzinie pomocy społecznej i oświacie. Środki te zgodnie z decyzją są to tylko wartości szacunkowe, które wielokrotnie będą poddawane analizom. Wysokość planowanych dochodów będzie urealniana w miarę potrzeb i pojawiania się innych możliwości pozyskiwania środków z nowych źródeł.

Kwotę z odpłatności pensjonariuszy domów pomocy społecznej przyjęto według kalkulacji przedłożonej przez poszczególne jednostki, po zaakceptowaniu przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance.

Znaczącym kwotowo dochodem własnym powiatu są opłaty komunikacyjne oraz wyodrębnione od 2016 roku opłaty za prawa jazdy, które zostały łącznie oszacowane na kwotę **2.000.000 zł**. Plan ten w trakcie roku będzie na bieżąco monitorowany i uaktualniany.

W grupie dochodów własnych, zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego zaplanowano dochód z tytułu 25% wpływów planowanych do osiągnięcia w 2016 roku ze sprzedaży, opłat z tytułu trwałego zarządu, użytkowania, użytkowania wieczystego, czynszu dzierżawnego i najmu nieruchomości Skarbu Państwa.

W ramach tej grupy uwzględniono również 5% z dochodów jakie planuje się uzyskać w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej.

Pozycja dochodów własnych powiatu obejmuje swoim zasięgiem dość różnorodną grupę, o czym było już wspomnianie wcześniej. Poniższe zestawienie pozwoli na przybliżenie wartości poszczególnych dochodów własnych uwzględnionych w planie na 2016 rok:

- wpływy z opłaty komunikacyjnej oraz za prawa jazdy	2.000.000 zł
- wpływy z opłat za trwałe zarząd, użytkowanie i służebność nieruchomości	54.120 zł
- wpływy z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych samorządu terytorialnego oraz innych umów o podobnym charakterze	415.973 zł
- wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości	13.967 zł
- wpływy z kart wędkarskich	3.000 zł
- odpłatność pensjonariuszy domów pomocy społecznej	4.248.977 zł
- odsetki od środków na rachunku bankowym	10.000 zł
- 2,5% dochód z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	50.000 zł
- odpłatność gmin za pobyt dzieci w „pieczy zastępczej”	286.526 zł
- 5% z dochodu uzyskiwanego na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych oraz 25% z dochodu z tytułu gospodarowania mieniem Skarbu Państwa	200.915 zł
- wpływy z opłat z tytułu zajęcia pasa oraz opłat rocznych za umieszczenie urządzeń w pasie drogi	428.386 zł
- wpływy z opłat i kar pieniężnych z zakresu ochrony środowiska	240.553 zł
- wpływy z opłat za czynności geodezyjno i kartograficzne oraz udzielanie informacji z zasobów powiatowych, a także opłaty za czynności związane z prowadzeniem tych zasobów i uzgadnianiem usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu	500.000 zł
- odpłatność za przeglądy techniczne pojazdów	437.000 zł
- dochody pozostałe wyżej nie wymienione	685.039 zł

Ostatnia pozycja dotyczy głównie dochodów planowanych przez jednostki organizacyjne, przede wszystkim z tytułu usług oraz pozostałych dochodów.

II. ANALIZA WYDATKÓW UJĘTYCH W PROJEKCIE UCHWAŁY BUDŻETOWEJ wg działów i rozdziałów ze szczególnym objaśnieniem:

- wydatków bieżących, w tym dotacji udzielonych z budżetu,
- wydatków majątkowych, w tym dotacji udzielonych z budżetu,
- przeznaczenia rezerw celowych.

Wydatki na 2016 rok zostały oszacowane na poziomie **90.413.064 zł**, z czego:

- a) planowana kwota wydatków bieżących wynosi **82.616.894 zł**,
- b) planowana kwota wydatków majątkowych wynosi **7.796.170 zł**.

Do kalkulacji wydatków przyjęto między innymi założenia i wskaźniki wynikające z pism głównych dysponentów budżetu: Ministra Finansów i Wojewody. Założenia wskazane przez Ministra Finansów przedstawiają się następująco:

- średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej w wysokości 100%,
- prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych w wysokości 101,2%,
- składki na Fundusz Pracy przyjęto w wysokości 2,45% podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe.

Z kolei Wojewoda wskazał, iż w ramach dotacji obejmujących wynagrodzenia pracowników uwzględnione zostały środki na podwyżki wynagrodzeń wraz z pochodnymi. Przyjęto, iż wzrost ten nie może przekroczyć poziomu 106%.

Z uwagi na to, iż od lat nie była wdrożona waloryzacja płac, poza nauczycielami kiedy taki skutek ujęty był w subwencji, Zarząd Powiatu biorąc pod uwagę sugestię, iż część pracowników samego Starostwa Powiatowego, wykonujących zadania zlecone ma zagwarantowane z dotacji dodatkowe środki na ten cel, podjął starania aby wyodrębnić w budżecie rezerwę celową na ewentualną waloryzację płac. Zabezpieczono kwotę na pracowników administracji i obsługi szkół, oraz pozostałych jednostek organizacyjnych powiatu, których zadania finansowane są z środków własnych. Nie jest to jednak prosta decyzja z uwagi na wskaźniki Wieloletniej Prognozy Finansowej. Kluczowym będzie oczywiście moment potwierdzenia kwot od głównych dysponentów budżetu powiatu wynikających z uchwalonego budżetu państwa.

Pozostałe wydatki zostały skalkulowane na miarę posiadanych środków, utrzymując stan z 2015 roku, tam gdzie było to możliwe. Niestety, pomimo takich zabiegów nie wszystkie dziedziny życia powiatu zostały zaplanowane na zadawalającym poziomie, co będzie sygnalizowane przy opisie. Wstępne braki wskazywane są przez jednostki oświatowe, gdyż wzorem poprzedniego roku została wyodrębniona rezerwa celowa na zadania oświatowe, aż do czasu ostatecznego potwierdzenia części oświatowej subwencji ogólnej. Zbiorcze zestawienie wskazuje ogólnie na niedoszacowanie

ww. dziedziny na kwotę ponad **1.050.000 zł**, z tego ponad **750.000 zł** stanowią wynagrodzenia i pochodne od nich naliczane.

Z uwagi na ograniczone środki, już na etapie tworzenia budżetu na 2016 rok w nielicznych tylko jednostkach znalazły się kwoty na remonty, głównie dotyczą one jednak bieżących napraw i konserwacji. Znaczne środki wystąpiły głównie w wydatkach Zarządu Dróg Powiatowych z uwagi na specyfikę tej jednostki. Globalna kwota wyodrębniona w budżecie powiatu na ww. cel wynosi **1.545.599 zł**, z tego **1.238.342 zł** przypisana w planie Zarządu Dróg Powiatowych.

W zaproponowanym przez Zarząd Powiatu projekcie znaczne środki zapisane są w formie dotacji udzielonych z budżetu. Szczegółowy opis znajduje w odpowiednim dziale i rozdziale klasyfikacji budżetowej, a także wyodrębniono je w załączniku nr 7 do projektu uchwały budżetowej. Tytułem podsumowania należy wskazać, iż znaczna część dotyczy zadań bieżących - kwota **12.034.698 zł**, a na cele inwestycyjne przewidziano **90.000 zł**.

Najwyższą pozycję wydatków bieżących stanowią wynagrodzenia i pochodne od nich naliczane. Ogółem zaplanowana na to zagadnienie kwota wynosi **46.114.432 zł**, w tym **28.684 zł** związane z realizacją projektów finansowanych z źródeł zewnętrznych.

W proponowanym przez Zarząd Powiatu projekcie budżetu wyodrębniono pulę środków na wydatki majątkowe, głównie na 2 zadania drogowe. Priorytetowo potraktowane w obecnych czasach mogą być tylko te zadania, które uzyskają wsparcie od samorządów lokalnych, a także tam gdzie jest możliwość pozyskania środków zewnętrznych. Zadania te zostały uzgodnione z Radą, która podjęła w tym zakresie uchwałę przyjmującą Wieloletnie Przedsięwzięcia, stanowiącą podstawę do ich ujęcia w projekcie (uchwała Nr XII/77/2015 Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego z dnia 27 października 2015 roku w sprawie: *zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego na lata 2015-2042*).

Podkreślić należy fakt, iż powiat przygotowuje się do wielkiego przedsięwzięcia jakim jest przygotowanie, a potem wdrożenie „Powiatowego Programu Inwestycyjnego dla Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego”, który nakreślił możliwości osiągnięcia oszczędności energetycznych oraz wzmocnienia bazy, a przez to i wizerunku naszych jednostek organizacyjnych.

Szczegółowo planowane zadania inwestycyjne i zakupy inwestycyjne na 2016 rok zostaną wskazane przy opisie poszczególnych rozdziałów oraz określone w projekcie załącznika nr 4 do uchwały Rady o wydatkach majątkowych.

Wydatki w pełnej szczegółowości przedstawia załącznik nr 2 do projektu uchwały budżetowej na 2016 rok.

Planowana na 2016 rok realizacja wydatków zaproponowana w projekcie budżetu w poszczególnych działach i rozdziałach została przedstawiona w dalszej części niniejszego uzasadnienia.

Dział 010 - Rolnictwo i leśnictwo - 52.000 zł

Rozdział 01005 - Prace geodezyjno-urzędniowe na potrzeby rolnictwa - 12.000 zł

Wydatki zaplanowane w tym rozdziale to zadania z zakresu administracji rządowej finansowane z dotacji z budżetu państwa. Środki planuje się przeznaczyć na sfinansowanie prac geodezyjno-urzędniowych na potrzeby rolnictwa, polegających na:

- przeprowadzeniu podziału, rozgraniczenia działek oraz wznowienia granic działek w celu nieodpłatnego przekazania na własność gruntów pod budynkami i działek użytkowanych dożywno,
- sporządzaniu dokumentów geodezyjnych niezbędnych w celu regulacji ksiąg wieczystych w związku z przeprowadzoną wymianą i scaleniem oraz z tytułu zwrotów gruntów pod budynkami i działek dożywnych.

Rozdział 01009 - Spółki wodne - 40.000 zł

Kwota ta została zabezpieczona na dotacje dla spółek wodnych z terenu powiatu na bieżące utrzymanie urządzeń melioracji wodnej. Finansowanie tego zadania jest uwzględnione w ramach środków własnych powiatu. Zgodnie z aktualną interpretacją zadanie to nie może być zabezpieczone z wpływów uzyskanych w związku z realizacją zadań z zakresu ochrony środowiska.

Dział 020 - Leśnictwo - 472.815 zł

Rozdział 02001 - Gospodarka leśna - 298.662 zł

Zaplanowane wydatki finansowane będą z środków otrzymywanych przez powiat od Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Realizacja zadań związana jest z wypłatą ekwiwalentów za wprowadzenie upraw leśnych w 2002 i 2003 roku na wyłączonych z produkcji gruntach rolnych.

Rozdział 02002 - Nadzór nad gospodarką leśną - 174.153 zł

Kwota zaplanowana na wydatki pochodzi głównie z wpływów uzyskanych w związku z realizacją zadań z zakresu ochrony środowiska. Środki w tym rozdziale przeznacza się na:

- nadzór nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa - zgodnie z podpisanymi porozumieniami z Nadleśnictwami: Potrzebowice, Trzcianka, Sarbia, Krucz, Krzyż Wlkp. (powierzchnia lasów objętych nadzorem wg stanu na 29 września 2015 roku wynosi 6233 ha przy zastosowaniu stawki 25,50 zł/ha) - **158.942 zł**,
- wykonanie uproszczonych planów urzędni lasów i inwentaryzacji stanu lasów - **10.111 zł**,
- zakup znaczników do znakowania drewna - **2.100 zł**.

Ponadto w rozdziale tym zaplanowano kwotę **3.000 zł** na realizację zadań z zakresu Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w związku z przekwalifikowaniem z urzędni gruntów rolnych na leśne.

Dział 600 -Transport i łączność - 10.906.247 zł

Rozdział 60014 - Drogi publiczne powiatowe - 10.816.247 zł

Środki własne powiatu w ww. rozdziale przeznacza się na realizację zadań związanych z utrzymaniem dróg powiatowych, przeprowadzaniem remontów oraz utrzymaniem jednostki - Zarządu Dróg Powiatowych. Na wydatki te przypisano również planowane do uzyskania w trakcie roku przez jednostkę dochody z tytułu opłat za zajęcie pasa oraz umieszczania urządzeń w pasie drogowym. Wysoką pozycję w ramach planowanych wydatków bieżących stanowią remonty. Kwota wstępnie zaplanowana na ten cel wynosi **1.238.342 zł**. Tak jak w latach poprzednich znaczna jej część przewidziana jest na remonty dróg, a jej przypisanie na poszczególne zadania nastąpi dopiero po zaakceptowaniu propozycji przedłożonej przez jednostkę przez Zarząd Powiatu oraz właściwą merytorycznie komisję Rady Powiatu.

Najwyższą pozycję wydatków w niniejszym rozdziale zaplanowano na zadania inwestycyjne na łączną kwotę **7.462.570 zł**. Zadania te wynikają z załącznika o przedsięwzięciach aktualnej Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu. Priorytetowo uznano dwa zadania, na które to powiat ma szansę aplikowania o zewnętrzne środki. Oczywiście podstawowym warunkiem jest dofinansowanie tych przedsięwzięć przez samorząd gminny. Niestety na moment tworzenia projektu budżetu znaczne środki finansowe leżą po stronie Powiatu, dlatego też konieczne jest wyodrębnienie celem zabezpieczenia finansowego planowanej kwoty z kredytu inwestycyjnego. Plan inwestycyjny oraz jego źródła sfinansowania będą materią bardzo dynamicznie zmieniającą się adekwatnie do potwierdzonych informacji zwrotnych. Na podstawie wcześniejszych uzgodnień Zarządu Powiatu i Rady w planie inwestycyjnym uwzględnia się następujące zadania:

- „Przebudowa drogi powiatowej nr 1346P Kamionka-Sokołowo” (udział Gminy Lubasz 363.725 zł) - **1.454.900 zł**,
- „Przebudowa drogi powiatowej nr 1316P Straduń-Trzcianka” (udział Gminy Trzcianka - 800.000 zł) - **6.007.670 zł**.

Rozdział 60016 - Drogi publiczne gminne - 90.000 zł

Ww. środki w formie pomocy finansowej zostaną przeznaczone dla samorządu Miasta Czarnków tytułem dofinansowania zadania p.n. „Przebudowa ulicy Wodnej wraz z budową parkingu w Czarnkowie”.

Dział 700 - Gospodarka mieszkaniowa - 357.640 zł

Rozdział 70005 - Gospodarka gruntami i nieruchomościami - 357.640 zł

Na realizację wydatków w tym rozdziale przyznano z dotacji od Wojewody kwotę **78.883 zł**. Należy tutaj podkreślić, iż zgodnie z wyjaśnieniem załączonym w piśmie Wojewody środki zostaną wykorzystane na utrzymanie nieruchomości Skarbu Państwa kwota (wyodrębniono na ten cel **4.000 zł**) a kwota **60.383 zł** na wynagrodzenia pracowników realizujących zlecone zadania. Ponadto finansowane będą takie zadania jak: sporządzanie operatów szacunkowych w celu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, w celu sprzedaży, zamiany, darowizny, lub

oddania w wieczyste użytkowanie, ustalenie wysokości odszkodowań, określenie wartości drzew przeznaczonych do wycinki oraz drewna przeznaczonego do sprzedaży, sporządzenie wypisów i wrysów, wyciągów z danych ewidencyjnych i.t.d.

Znaczna część zadań zaplanowanych do realizacji w niniejszym rozdziale, pokrywana będzie jednak dochodami własnymi powiatu, bo aż na kwotę **278.757 zł**. Środki własne powiatu pochodzą między innymi z dochodów uzyskanych z gospodarowania majątkiem. Głównymi wydatkami są te związane z utrzymaniem oraz gospodarowaniem przejętymi na stan mienia powiatowego budynkami oraz innymi środkami trwałymi będącymi w zasobach powiatu, między innymi związane z rozliczaniem kosztów energii elektrycznej i gazu, ogrzewania, konserwacji, wywozu śmieci, odprowadzania ścieków i deszczówki, opłacenia podatku od nieruchomości itd. (Urząd Gminy Czarnków, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miasta Czarnków, „Forum Gospodarcze Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego”, „Geoteam”, Powiatowe Centrum Rolnicze w Czarnkowie, lokal mieszkalny i pomieszczenia po zlikwidowanym Ośrodku Dziecka i Rodziny w Krzyżu Wlkp.). Ponadto środki przeznacza się na czynności geodezyjne i inne wydatki występujące przy zbyciu i nabyciu majątku przez powiat.

Dział 710 - Działalność usługowa - 868.800 zł

Rozdział 71012 - Zadania z zakresu geodezji i kartografii - 408.800 zł

Od 1 stycznia 2016 roku w rozdziale tym ujmują się wszystkie zadania dotychczas klasyfikowane w rozdziałach 71013 i 71014.

Pierwszym zadaniem ujętym w rozdziale finansowanym z dochodów własnych są przypisane wydatki Powiatowego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej. Do podstawowych wydatków z zakresu bieżącej działalności zaplanowanych wstępnie na kwotę **210.000 zł**, będą należały między innymi zakupy materiałów i wyposażenia na potrzeby Ośrodka, naprawa i konserwacja urządzeń. Ponadto środki zostaną wykorzystane na wykonanie pomiaru budynków i zakładanie kartotek w Gminie Czarnków, wykonanie pomiarów kontrolnych, opracowanie i weryfikacja mapy ewidencji gruntów i budynków, tworzenie numerycznej mapy zasadniczej dla miast powiatu, a także serwisu i aktualizacji oprogramowań geodezyjnych.

Oprócz ww. wydatków zaplanowano również z środków własnych **40.000 zł** na zakup serwera.

Z kolei wydatki zaplanowane w ramach przyznanej dotacji od Wojewody w wysokości **148.800 zł**, zgodnie z jego wytycznymi, obejmowały będą modernizację ewidencji gruntów i budynków - dostosowanie tej ewidencji do wymogów rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa w tym uzupełnienie baz danych ewidencji gruntów i budynków o budynki i lokale w Gminie Czarnków oraz Gminie Krzyż Wlkp. Pozostałą kwotę **10.000 zł** z dotacji Wojewody planuje się wykorzystać na regulowanie stanu prawnego nieruchomości (podziały, rozgraniczenia, sporządzanie dokumentacji geodezyjnej) w celu przejęcia nieruchomości Skarbu Państwa na własność Powiatu.

Rozdział 71015 - Nadzór budowlany - 460.000 zł

Przyznane środki z dotacji z budżetu państwa na bieżącą działalność jednostki, zostały określone na nieco wyższym poziomie jak w roku 2015. Wynika to między innymi z faktu uwzględnienia w przyznanej kwocie środków na podwyżki wynagrodzeń wraz z pochodnymi.

Dział 750 - Administracja publiczna - 8.616.758 zł

Rozdział 75011 - Urzędy wojewódzkie - 149.072 zł

Dotacja celowa na obsługę zadań z zakresu administracji rządowej przyznana została powiatowi na nieco wyższym poziomie jak w 2015 roku. Zgodnie z wytycznymi Wojewody przyznana kwota uwzględnia środki na wzrost wynagrodzeń. Dotacje na ww. cel, to środki przeznaczone na opłacenie wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń pracowników wykonujących zadania z zakresu prowadzenia i udostępniania zasobu geodezyjnego i kartograficznego przez Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Czarnkowie. Kwota ta nie zabezpiecza w pełni realizacji zadania. Wobec powyższego pozostałe środki na ten cel, tak jak w latach poprzednich, zostały zabezpieczone w **dziale 750, rozdział 75020**.

Rozdział 75019 - Rady powiatów - 352.393 zł

W rozdziale tym planowane są diety i ryczałty dla 18 radnych, a także koszty obsługi, posiedzeń komisji i sesji, delegacje i szkolenia dla radnych jak również koszty związane z dostępem do sieci internet. Wysokość diet radnych zaplanowano w oparciu o aktualnie obowiązującą kwotę bazową **1.766,46 zł**, czyli z 2008 roku. W momencie ukazania się kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, wstępnie określona wysokość zostanie dostosowana do potrzeb. Wobec powyższego niezbędna kwota na zabezpieczenie ww. wydatków może ulec zmianie.

Rozdział 75020 - Starostwa powiatowe - 7.697.293 zł

Wydatki zaplanowane w tym rozdziale są głównie związane z bieżącym funkcjonowaniem Starostwa Powiatowego. W związku z tym, że Starostwo nie spełnia warunku uprawniającego do zwolnienia z wpłat składek na Powiatowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w budżecie na 2015 rok zaplanowano środki na ten cel na poziomie **30.000 zł**. W ramach wydatków bieżących tak jak co roku, dodatkowo zaplanowano niewielkie środki tj. kwotę **1.000 zł** na Komisję Bezpieczeństwa i Porządku Publicznego. Tak jak w każdej jednostce budżetowej najwyższą pozycję wydatków bieżących stanowią wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń. Ponadto zgodnie z interpretacją Dyrektora Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego Ministerstwa Finansów w rozdziale tym należy również ujmować wydatki na zakup tablic i dowodów rejestracyjnych. Rozwiązanie to nie jest dla samorządów zbyt korzystne, ponieważ sztucznie podwyższa wydatki przeznaczone na administrację. Na ten cel założono w planie kwotę **900.000 zł**.

Na wydatki remontowe przewidziano środki w wysokości **42.500 zł**, przede wszystkim na bieżącą konserwację i naprawy sprzętu, ale także przewidziany jest remont sanitariatów w Delegaturze

Starostwa Powiatowego w Trzciance. Ponadto z środków pochodzących z wpływów z ochrony środowiska zaplanowano **500 zł** na wydatki związane z zakupem publikacji książkowych.

W ramach wydatków inwestycyjnych zaplanowano ogółem kwotę w wysokości **93.600 zł**, z tego

- „Wykonanie zadaszania nad wejściem głównym do budynku Delegatury Starostwa Powiatowego w Trzciance” - **6.600 zł**,
- „Wykonanie archiwum na potrzeby Wydziału Komunikacji w pomieszczeniach budynku Starostwa Powiatowego w Czarnkowie”. - **87.000 zł**.

Rozdział 75045 - Kwalifikacja wojskowa - 31.000 zł

Na wydatki związane z przeprowadzeniem kwalifikacji wojskowej na terenie powiatu przyznana została dotacja celowa z budżetu państwa ze wskazaniem na:

- wydatki związane z zorganizowaniem i przeprowadzeniem kwalifikacji wojskowej - **27.000 zł**,
- ekspertyzy w zakresie stanu zdrowia poborowych - **4.000 zł**.

Rozdział 75075 - Promocja jednostek samorządu terytorialnego - 157.000 zł

W rozdziale tym zaplanowano z środków własnych powiatu wydatki na szeroko pojętą promocję powiatu. Zabezpieczona na ten cel kwota zostanie przeznaczona na następujące zagadnienia:

- organizację i przygotowanie inicjatyw promujących powiat, a także udział w konferencjach, targach, wystawach, imprezach,
- współpracę z mediami lokalnymi i regionalnymi (w tym ogłoszenia i życzenia okolicznościowe), zakup gazet promocyjnych, zamieszczanie stron informacyjnych w gazetach lokalnych oraz utrzymanie i modernizację strony internetowej powiatu,
- opłacenie składek członkowskich i innych opłat,
- sfinansowanie druku ulotek oraz materiałów informacyjno-promocyjnych, zakup gadżetów reklamowych.

Rozdział 75095 - Pozostała działalność - 230.000 zł

W ramach tego rozdziału zaplanowano kwotę **30.000 zł** na realizację wydatków związanych z rozwojem współpracy partnerskiej z zaprzyjaźnionymi powiatami: Strzelecko-Drezdeneckim, Gorzowskim, Wałeckim oraz Miastem Gorzów.

Ponadto w planie Starostwa Powiatowego w Czarnkowie zabezpieczono kwotę **200.000 zł** z przeznaczeniem na opracowanie dokumentacji na potrzeby stworzenia „Powiatowego Programu Inwestycyjnego dla Powiatu Czarnkowsko-Trzcianieckiego”, obejmującego zarówno jednostki organizacyjne jak i powiatowe szpitale. Środki przeznacza się na zadania:

- opracowanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego i Studium Wykonalności - **150.000 zł**,
- profesjonalną obsługę kancelarii prawnej specjalizującej się w zakresie Partnerstwa Publiczno-Prywatnego - **50.000 zł**.

Jest to zadanie, które zaplanowane zostało wstępnie w roku 2015 jednak z uwagi na ramy czasowe skutek finansowy będzie miał odzwierciedlenie w budżecie 2016 roku. Wobec powyższego w miesiącu listopadzie dokonane zostaną stosowne zmiany w uchwale budżetowej na 2015 rok.

Dział 752 - Obrona narodowa - 17.000 zł

Rozdział 75212 - Pozostałe wydatki obronne - 17.000 zł

Pismem Wojewody Wielkopolskiego poinformowano o przyznaniu **4.500 zł** refundacji za poniesione wydatki z tytułu przeprowadzenia szkolenia obronnego w 2016 roku. Środki te zostały wyodrębnione na podstawie „Wytycznych Ministra Obrony Narodowej dla ministrów i wojewodów do szkolenia obronnego realizowanego w latach 2013-2018”. Podstawowym kryterium decydującym o wysokości przyznanych środków była liczba gmin znajdujących się na terenie powiatu. Należy jednak podkreślić, iż w roku 2016 nasz powiat będzie organizatorem ww. szkolenia dla kilku ościennych powiatów, stąd kwota **17.000 zł** przyjęta w planie. Wobec tak zaistniałej sytuacji w projekcie budżetu powiatu wstępnie zaplanowano pokrycie wydatków związanych z tym przedsięwzięciem z środków własnych powiatu, natomiast po zorganizowaniu szkolenia wystąpimy o zwrot poniesionych kosztów.

Dział 754 - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa - 6.697.500 zł

Rozdział 75405 - Komendy powiatowe Policji - 10.000 zł

Uwzględniono w budżecie dotację na Fundusz Wsparcia Policji z przeznaczeniem na „Dofinansowanie do zakupu samochodu nieoznakowanego dla Komendy Powiatowej Policji w Czarnkowie”.

Rozdział 75411 - Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej - 6.672.000 zł

Wydatki zaplanowane w rozdziale dotyczące bieżącej działalności pochodzą z dotacji z budżetu państwa. Na ten cel przypisano kwotę **6.572.000 zł** i jest to kwota wyższa od dotacji na rok 2015. Potwierdza to fakt uwzględnienia waloryzacji uposażeń funkcjonariuszy.

Wzorem poprzednich lat Komenda zwróciła się z prośbą o dofinansowanie zakupu samochodu. Ostatecznie Zarząd Powiatu zabezpieczył z własnych środków kwotę **100.000 zł** tytułem przekazania za pośrednictwem Funduszu Wsparcia dotacji na „Dofinansowanie zakupu średniego samochodu ratownictwa technicznego dla Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej w Trzciance”.

Rozdział 75412 - Ochotnicze straże pożarne - 11.500 zł

Środki własne powiatu zostaną rozdysponowane głównie na propagowanie wśród dzieci i młodzieży tematyki bezpieczeństwa przeciwpożarowego poprzez między innymi organizowanie konkursów plastycznych, a także turniejów wiedzy z tego zakresu. Ponadto częściowe wsparcie finansowe obejmie organizację obchodów dnia strażaka oraz o uroczystości „znaczących” rocznic powstania ochotniczych straży pożarnych z terenu powiatu.

Rozdział 75415 - Zadania ratownictwa górskiego i wodnego - 4.000 zł

Zaplanowano z środków własnych powiatu dotację celową dla Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu tytułem dofinansowania zadań z zakresu

ratownictwa wodnego. Przeznaczenie środków na ten cel wynika z obowiązku zapewnienia bezpieczeństwa na obszarach wodnych na terenie naszego powiatu.

Dział 755 - Wymiar sprawiedliwości - 247.200 zł

Rozdział 75595 - Pozostała działalność - 247.200 zł

Ww. kwotę pochodzącą z dotacji z budżetu państwa przeznacza się na nieodpłatną pomoc prawną. Zadanie do realizacji zostanie przypisane do Starostwa Powiatowego w Czarnkowie. Zgodnie z ustawowymi zapisami na nasz powiat przypisano 4 punkty, w których należy prowadzić takie działania. W przyznanych środkach wyodrębniono kwotę **7.416 zł** na pokrycie kosztów obsługi organizacyjno-technicznej. Kosztami tymi będzie obciążany powiat przez gminy, na terenie których takie punkty powstaną (wymaga to stosownych umów). W działania te zostanie również zaangażowane Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance, dlatego kwota **1.854 zł** zostanie przypisana do ich planu. Pozostałe 97% z przyznanej dotacji **239.784 zł** zostanie przeznaczona na wynagrodzenia adwokatów i radców prawnych wskazanych przez Okręgową Radę Adwokacką w Poznaniu oraz Okręgową Radę Adwokacką w Bydgoszczy. W związku z tym, iż 2 punkty mają być powierzone do prowadzenia organizacjom pozarządowym prowadzącym działalność pożytku publicznego na dotacje dla tych struktur wyłonionych w drodze otwartego konkursu ofert na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie przewidziano w planie łączną kwotę **119.892 zł**.

Dział 757 - Obsługa długu publicznego - 700.000 zł

Rozdział 75702 - Obsługa papierów wartościowych, kredytów i pożyczek jednostek samorządu terytorialnego - 700.000 zł

W rozdziale tym planuje się spłatę odsetek z tytułu zaciągniętych przez powiat kredytów z lat poprzednich oraz z kredytu krótkoterminowego w ramach rachunku bieżącego na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu powiatu. Sytuacja w tym zakresie na bieżąco będzie monitorowana. Przystąpienie do realizacji inwestycji drogowych na moment projektu zabezpieczone jest w części z kredytu. Wiadomym jest, iż sytuacja ta będzie się zmieniać w momencie ewentualnego potwierdzenia dofinansowania z źródeł zewnętrznych. Dlatego też wysokość odsetek zabezpieczona w budżecie może ulec zmianie w trakcie roku.

Dział 758 - Różne rozliczenia - 2.447.610 zł

Rozdział 75818 - Rezerwy ogólne i celowe - 2.447.610 zł

Wyodrębnia się w projekcie budżetu na 2016 rok rezerwę ogólną w wysokości **300.000 zł**. Pozostała kwota **2.147.610 zł** stanowi ogólną pulę rezerw celowych, na które składają się:

- rezerwa celowa na oświatę (w tym na odprawy emerytalne) - **1.078.610 zł**,
- rezerwa celowa na podwyżki płac - **700.000 zł**,

- rezerwa celowa na pomoc społeczną - **50.000 zł**,
- rezerwa celowa na organizacje pozarządowe - **107.000 zł**,
- rezerwa celowa na ochronę zabytków i opiekę nad zabytkami - **30.000 zł**,
- rezerwa celowa na zarządzanie kryzysowe - **182.000 zł**.

Wszystkie wydatki zabezpieczone jako rezerwy celowe dotyczą finansowania grupy rodzajowej wydatków bieżących.

Rezerwa ogólna została zabezpieczona zgodnie z wymogami ustawy o finansach publicznych, spełniając wymóg wskazujący, iż jej wysokość nie może być niższa niż 0,1% i nie wyższa niż 1% wydatków budżetu. Kwota wyodrębniona na ww. cel stanowi **0,33%** wydatków budżetu. Docelowo środki z tej rezerwy prawdopodobnie zasilą pulę na sfinansowanie niedoszacowanych dziedzin budżetu lub będą stanowiły zabezpieczenie ewentualnego urealnienia dochodu z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych.

Najwyższą pozycją wyodrębnioną w rezerwach celowych jest ta związana z wydatkami oświaty. Zarząd Powiatu zaproponował taki krok z uwagi na to, iż według wyliczeń Naczelnika Wydziału Edukacji - podstawiając aktualną liczbę uczniów w oparciu o odpowiednie wagi - wstępnie przyznana kwota części oświatowej subwencji ogólnej dla naszego powiatu może okazać się zawyżona. Pozwoli to na ewentualne zabezpieczenie ujemnego skutku kiedy to Ministerstwo Finansów poda ostateczne kwoty subwencji po uchwaleniu ustawy budżetowej państwa na 2016 rok. Niestety wówczas Zarząd Powiatu po raz kolejny zderzy się z problemem w jaki sposób wygospodarować środki na sfinansowanie wydatków do końca roku. Od lat istnieje w tej dziedzinie problem, gdyż środki jakie na ten cel powiat otrzymuje są niewspółmierne do wskazywanych potrzeb. Świadczy to o konieczności dokonania analizy sieci szkół oraz jednostek około oświatowych, aby dostosować ją do możliwości finansowych, a przede wszystkim z uwagi na malejącą liczbę uczniów.

Skutkiem utworzenia rezerwy celowej na oświatę jest niedoszacowanie tej sfery budżetu na ponad **1.050.000 zł** w porównaniu do planów potrzeb finansowych jakie wstępnie złożyły poszczególne jednostki oświatowe, bez kwot na remonty czy inwestycje.

Temat wzrostu płac wielokrotnie przejawiał się w niniejszym uzasadnieniu. Konstruując projekt budżetu na 2016 rok Zarząd Powiatu zaproponował wyodrębnienie rezerwy na waloryzację płac. Przyjęto wzrost wynagrodzeń na poziomie 106%. Rezerwa ogranicza jednak się do grup jednostek organizacyjnych powiatu finansowanych z środków własnych, które to od lat nie miały podwyżek. Wyjątek stanowią domy pomocy społecznej, gdyż w tym względzie środki zostały na ten cel zabezpieczone już na etapie projektu w ich planowanych wydatkach. Natomiast dodatkowo w środkach uwzględnieni zostali pracownicy obsługi i administracji jednostek oświatowych. Decyzja taka została podjęta, gdyż w latach kiedy wzrost płac gwarantowała nauczycielom Karta Nauczyciela, ta grupa pracowników nie była uwzględniana i traktowano ich na równi z pozostałymi pracownikami administracji i obsługi pozostałych jednostek organizacyjnych powiatu.

Ostateczna decyzja od kiedy wprowadzić waloryzację płac i na jakim poziomie Zarząd Powiatu podejmie po potwierdzeniu ostatecznych kwot z budżetu państwa. Stąd też pomysł stworzenia na ten cel rezerwy.

Kolejną pozycję w rezerwach celowych stanowi rezerwa na pomoc społeczną. Kwota zaproponowana jest znacznie niższa jak w latach poprzednich. Wynika to z faktu, iż Zarząd Powiatu podjął decyzję o zabezpieczeniu wydatków bieżących domów pomocy społecznej w pełnej wysokości, już na tym etapie absorbując dodatkowo na ten cel środki własne.

Wobec powyższego wyodrębniona kwota rezerwy celowej pozwoli na ewentualne zmiany wynikających z rotacji dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych, co często powoduje konieczność zwiększania puli środków zabezpieczanych na ww. cel.

Rezerwa na organizacje pozarządowe jest przeznaczona na realizację zadań w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Tak jak to wielokrotnie jest wskazywane w objaśnieniach do projektu, jej rozdysponowanie poprzez przypisanie do konkretnych rozdziałów będzie możliwe po przeprowadzeniu procedury konkursowej na realizację zadań w oparciu o „Program współpracy Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2016 rok”. Wyodrębniona pula środków na ten cel częściowo - w wysokości **15.000 zł** - pochodzi z wpływów i kar za korzystanie ze środowiska.

Szeroki katalog zadań powiatu obejmuje również zakres ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. W związku z powyższym tak jak to miało miejsce już w latach wcześniejszych i na tę okoliczność stworzono rezerwę celową. Jej przypisanie do konkretnych zadań nastąpi w oparciu o kryteria i zasady określone w stosownej uchwale Rady Powiatu.

Zgodnie z ustawą z dnia 26 kwietnia 2007 roku o zarządzaniu kryzysowym mamy obowiązek zabezpieczenia z środków własnych powiatu kolejnego zadania. Zgodnie z przytoczonymi przepisami w budżecie jednostki samorządu terytorialnego należy utworzyć rezerwę celową w wysokości nie mniejszej niż 0,5% bieżących wydatków budżetu, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu. Z uwagi na i tak znaczną „szczupłość” budżetu, Zarząd Powiatu aby wypełnić ustawowy obowiązek podjął decyzję o zabezpieczeniu na ten cel minimalnego poziomu czyli kwoty stanowiącej **0,51%**.

Dział 801 - Oświata i wychowanie - 28.475.555 zł

Plany finansowe jednostek oświatowych na 2016 rok oparto o standardy finansowe określone w subwencji oświatowej na rok 2015. W większości jednostek, przyjęto, iż na plan budżetowy danej jednostki składają się zarówno środki otrzymane przez powiat w ramach wstępnej subwencji oświatowej na rok 2016 (przeliczonej na podstawie liczby uczniów ze sprawozdania SIO na dzień

10 września 2015 roku) oraz dochodów wypracowanych przez jednostki i placówki oświatowe zgodnie z planem na koniec III kwartału 2015 roku. W szkołach, w których nastąpiły znaczne ubytki uczniów plany finansowe uległy adekwatnemu umniejszeniu, co z kolei wpłynęło na wykazywanie braków w rocznym zbilansowaniu. W związku z powyższym jednostki planując budżet na 2016 roku zostały zobligowane do zaplanowania wydatków na takim poziomie, aby zabezpieczyć działalność placówki w obszarze wynagrodzeń, jak i wydatków rzeczowych na jak najdłuższy okres.

Wstępna subwencja oświatowa przyznana powiatowi jest wyższa od wydatków placówek, jednakże w związku z faktem, iż istnieją przesłanki do jej obniżenia, wygenerowano rezerwę celową o czym była mowa wcześniej.

Zakłada się, że w pierwszym kwartale roku 2016 plany finansowe jednostek będą zaktualizowane. Jak wynika z powyższego sfera ta będzie wymagała wielokrotnych analiz i działań w kierunku racjonalizacji tych wydatków. Powtarzająca się z roku na rok sytuacja powoduje, iż coraz trudniej przeznaczać dodatkowe środki na omawianą sferę budżetu powiatu, a zwłaszcza w kontekście Wieloletniej Prognozy Finansowej biorąc pod uwagę to, iż praktyka ta powoduje generowanie wydatków bieżących.

W **dziale 801** finansowane są głównie zadania związane z podstawową działalnością szkół, a także zadania ustawowe ujęte zgodnie z klasyfikacją budżetową we wskazanym dziale. Środki na ten cel pochodzą przede wszystkim z części oświatowej subwencji ogólnej. Niektóre jednostki w swoich projektach pokazały dochody jakie w trakcie roku planują pozyskać, wobec czego podwyższono odpowiednio plany ich wydatków. Należy podkreślić, iż pomimo, że jest to kwotowo najwyższy dział w projekcie budżetu, wydatki dotyczą wyłącznie tych związanych z bieżącą działalnością, nie uwzględniając żadnych środków na wydatki majątkowe.

Rozdział 80102 - Szkoły podstawowe specjalne - 1.276.315 zł

W rozdziale tym zaplanowane są środki na realizację wydatków Szkoły Podstawowej Specjalnej funkcjonującej w ramach Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach.

Rozdział 80111 - Gimnazja specjalne - 2.137.412 zł

Zgodnie z nazewnictwem rozdziału zaplanowane są wydatki Gimnazjum Specjalnego, funkcjonującego w ramach:

- Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach,
- Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Białej.

Rozdział 80120 - Licea ogólnokształcące - 5.883.639 zł

Do grona ww. typu szkół na działalność, których ogółem zaplanowano kwotę **4.487.728 zł** należą:

- Liceum Ogólnokształcące w Czarnkowie,
- Liceum Ogólnokształcące w Trzciance,
- Liceum Ogólnokształcące w Krzyżu Wlkp.,
- Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych przy Zespole Szkół w Krzyżu Wlkp.,
- Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie,

- Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance.

Należy pamiętać, iż w 2013 roku Rada Powiatu podjęła uchwałę w sprawie zamiaru likwidacji Liceum Ogólnokształcącego w Krzyżu Wlkp. Proces likwidacji rozłożono w czasie do sierpnia 2016 roku. W wydatkach tej jednostki uwzględnione jest również finansowanie wynagrodzenia prezesa Związku Nauczycielstwa Polskiego w Krzyżu Wlkp. w wysokości **13.640 zł**.

Ponadto wyodrębniono środki w wysokości **1.394.911 zł**, które przekazane będą w formie dotacji dla szkół niepublicznych, z czego:

- „Edukacja Lubasz” Spółka z o.o. w Lubaszu - **1.092.067 zł**,
- Prywatny Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie - **302.844 zł**.

Zgodnie z zawartym porozumieniem z Gminą Piła w sprawie organizacji pozaszkolnego punktu katechetycznego Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego oraz udziału w kosztach jego finansowania przypisuje się w planie dotacji celowej kwotę **1.000 zł**.

Rozdział 80130 - Szkoły zawodowe - 12.845.417 zł

Planowane wydatki na oświatę pod względem wielkości przeznaczanych środków najwyższy poziom osiągają w ww. rozdziale. W ramach zespołów szkół realizowane są wydatki następujących jednostek:

- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie,
- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance,
- Zespołu Szkół Technicznych w Trzciance,
- Zespołu Szkół w Krzyżu Wlkp.

Na ten cel ogółem przyjęto kwotę **11.398.009 zł**.

W związku z kontynuacją realizacji projektu „Zagraniczne staże zawodowe dla uczniów Zespołu Szkół im. Powstańców Wielkopolskich 1918-1919” w Krzyżu Wlkp. przypisuje się dodatkowo kwotę **163.300 zł** w planie Zespołu Szkół w Krzyżu Wlkp. Projekt realizowany będzie w latach 2015-2017, środki na ww. cel będą ostatecznie pochodziły od Fundacji Rozwoju Edukacji - Narodowa Agencja Programu Erasmus +.

Oprócz finansowania działalności szkół zawodowych uwzględnia się tutaj również środki na refundację dodatków szkoleniowych pracodawcom, u których organizowane są praktyki zawodowe uczniów w kwocie ogółem **26.188 zł**.

Ponadto uwzględniono dotacje dla szkół niepublicznych na kwotę ogółem **1.257.920 zł**, z czego:

- „Edukacja Lubasz” spółka z o.o. w Lubaszu - **720.754 zł**,
- Prywatny Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie - **537.166 zł**.

Rozdział 80134 - Szkoły zawodowe specjalne - 524.437 zł

Planowana realizacja wydatków w zakresie zawodowego szkolnictwa specjalnego dotyczy:

- Szkoły Zawodowej Specjalnej funkcjonującej w ramach Zespołu Szkół Specjalnych w Gębicach,
- Szkoły Zawodowej Specjalnej funkcjonującej w ramach Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie.

Rozdział 80140 - Centra kształcenia ustawicznego i praktycznego oraz ośrodki dokształcania zawodowego - 1.574.618 zł

Wydatki zaplanowane w powyższej kwocie przeznaczone są na funkcjonowanie Centrum Kształcenia Praktycznego oraz Ośrodka Dokształcania i Doskonalenia Zawodowego w ramach Centrum Edukacji Zawodowej w Czarnkowie.

Rozdział 80144 - Inne formy kształcenia osobno niewymienione - 2.026.187 zł

W ramach rozdziału zaplanowano środki w formie dotacji dla prowadzonych przez Zgromadzenie Sióstr Felicjanek w Gębicach dwóch placówek, z tego:

- Specjalnego Ośrodka Wychowawczego „Nasz Dom” - **1.676.209 zł**,
- Ośrodka Rewalidacyjno-Wychowawczego „Deo Gratias” - **349.978 zł**.

Rozdział 80146 - Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli - 76.913 zł

Środki przeznacza się na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli.

Rozdział 80148 - Stołówki szkolne - 74.148 zł

Wydatki zaplanowane w rozdziale przeznaczone są na funkcjonowanie stołówki przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie.

Rozdział 80150 - Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, liceach ogólnokształcących, liceach profilowanych i szkołach zawodowych oraz szkołach artystycznych - 1.178.973 zł

Środki na realizację powyższych zadań w kwocie **1.102.845 zł** przypisane zostały do niżej wymienionych szkół

- Liceum Ogólnokształcące w Czarnkowie,
- Liceum Ogólnokształcące w Trzciance,
- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie,
- Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance,
- Zespołu Szkół Technicznych w Trzciance,
- Zespołu Szkół w Krzyżu Wlkp.

Oprócz finansowania działalności szkół uwzględniono również refundację dodatków szkoleniowych pracodawcom, u których organizowane są praktyki zawodowe uczniów w kwocie ogółem **13.812 zł**.

Ponadto wyodrębniono środki na:

- fundusz nagród organu prowadzącego dla wyróżniających się nauczycieli - **8.113 zł**,
- pomoc zdrowotną dla nauczycieli - **8.113 zł**,
- prace komisji egzaminacyjnych związanych z awansem zawodowym nauczycieli - **2.417 zł**,
- dokształcanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli - **40.566 zł**,
- wydatki bieżące realizowane bezpośrednio przez Wydział Edukacji - **3.107 zł**.

Rozdział 80151- Kwalifikacyjne kursy zawodowe - 598.366 zł

Jest to nowy rozdział, a środki na wydatki związane z ww. kursami przypisano do Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie.

Rozdział 80195 - Pozostała działalność - 279.130 zł

W rozdziale tym ujęte są te zadania, których nie było można przypisać do innych merytorycznie oznaczonych rozdziałów. W grupie tej od lat planowane są środki na szeroki wachlarz zadań, do których należą:

- odpis na zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla byłych pracowników oświaty (przypisany w planach jednostek oświatowych) - kwota **237.888 zł**,
- fundusz nagród organu prowadzącego dla wyróżniających się nauczycieli - **15.383 zł**,
- pomoc zdrowotna dla nauczycieli - **15.383 zł**,
- prace komisji egzaminacyjnych związanych z awansem zawodowym nauczycieli - **4.583 zł**,
- wydatki bieżące realizowane bezpośrednio przez Wydział Edukacji - **5.893 zł**.

Podsumowując zaplanowane wydatki w **dziale 801** należy podkreślić, iż mogą się one w trakcie roku okazać niewystarczające, o czym świadczą kwoty wskazane we wstępnych projektach przed korektą Zarządu Powiatu. Sfera oświaty szeroko będzie rozpatrywana w kontekście programu inwestycyjnego zmierzającego do szukania oszczędności energetycznych, a także polepszenia bazy i dostosowania jej do naszych potrzeb. Stąd też ewentualne decyzje w zakresie inwestycji i remontów będą zapadały po opracowaniu i zatwierdzeniu przez Radę konkretnych działań i przedsięwzięć.

Dział 851 - Ochrona zdrowia - 2.230.407 zł

Rozdział 85149 - Programy polityki zdrowotnej - 16.060 zł

Środki własne powiatu przeznacza się na realizację powiatowych programów polityki zdrowotnej. Głównym celem jest kształtowanie motywacji, wiedzy i umiejętności zdrowego stylu życia, a także podejmowanie działań na rzecz zdrowia własnego i innych. Szczegółowy podział i przypisanie na poszczególne zadania nastąpi w drodze uchwały Zarządu Powiatu na początku 2016 roku. Ogólny zakres zadań przedstawia się następująco:

- aktywizowanie do działań w zakresie promowania zdrowego stylu życia,
- doskonalenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej,
- krzewienie idei honorowego krwiodawstwa wśród młodzieży,
- promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym,
- podnoszenie świadomości dziewcząt w zakresie zachorowalności na raka piersi.

Rozdział 85153 - Zwalczanie narkomanii - 13.940 zł

Zadanie to jest kolejnym, którego realizacja jest możliwa dzięki przeznaczeniu na ten cel środków własnych powiatu. Głównym celem tego działania jest poszerzenie wiedzy młodzieży na temat uzależnień. Środki planuje się przeznaczyć na:

- przyjęcia w punktach konsultacyjno-informacyjnych,

- zwiększenie skuteczności w zapobieganiu zakażeniom HIV i podnoszenie wiedzy na temat HIV i AIDS poprzez między innymi konsultacje, zajęcia warsztatowe, szkolenia.
- zwiększenie aktywności fizycznej młodzieży oraz propagowanie zdrowego stylu życia bez nałogów.

Rozdział 85156 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego - 2.200.407 zł

Na realizację powyższych wydatków zaplanowano dotację z budżetu państwa. Zgodnie z wytycznymi Wojewody znaczna część środków skierowana jest dla Powiatowego Urzędu Pracy na wypłatę świadczeń dla bezrobotnych bez prawa do zasiłku - **2.186.929 zł**. Z informacji uzyskanej z jednostki realizującej zadanie wynika, iż środki finansowe zabezpieczone na ten moment winny być wystarczające. W ostatnim okresie obserwuje się dużą rotację osób bezrobotnych, stąd nie jest możliwe precyzyjne określenie wysokości środków niezbędnych na prawidłową realizację zadania w roku następnym. Należy podkreślić, iż już w roku 2015 znacznie zmniejszyło się zapotrzebowanie na środki z tego zakresu. Wiadomym jest też fakt, iż plan na ww. zagadnienie w trakcie roku wielokrotnie jest modyfikowany do aktualnie panującej sytuacji, wobec czego skala wydatkowanych kwot na bieżąco będzie monitorowana i odpowiednie sugestie co do wysokości potrzebnych środków będą przekazywane bezpośrednio przez Urząd Pracy merytorycznemu wydziałowi Urzędu Wojewódzkiego.

Pozostała kwota **13.478 zł** została zaplanowana na świadczenia dla dzieci i uczniów placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz jednostki oświatowej w następujący sposób:

- „Słoneczny Dom” w Krzyżu Wlkp. - **7.862 zł**,
- „Przyjazny Dom” w Trzciance - **4.913 zł**,
- Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Białej - **141 zł**,
- Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance - **562 zł**.

Dział 852 - Pomoc społeczna - 17.361.645 zł

Rozdział 85201 - Placówki opiekuńczo-wychowawcze - 1.658.131 zł

Finansowanie tych struktur organizacyjnych przypisane jest jako zadanie własne powiatu. Źródła finansowania zadań przedstawiają się następująco:

- środki otrzymywane z innych powiatów w ramach planowanych kwot z porozumień w zakresie pokrywania kosztów utrzymania dzieci przebywających w naszych placówkach (najwyższe kwotowo źródło) - **531.794 zł**, z tego:
 - 5 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Krzyżu Wlkp. - **191.601 zł**,
 - 9 dzieci w placówce Trzcianeckiej - **340.193 zł**;
- dochody z odpłatności gmin za pobyt dzieci w pieczy zastępczej - **94.206 zł**;
- środki własne powiatu - **1.032.132 zł**.

Ogółem planowane środki zabezpieczone w projekcie budżetu na 2016 rok na dotacje dla stowarzyszeń, którym powierzono do prowadzenia powiatowe placówki opiekuńczo-wychowawcze wynoszą **1.065.678 zł**, z tego:

- placówka opiekuńczo-wychowawcza zlecona do prowadzenia Stowarzyszeniu na Rzecz dziecka i rodziny w Krzyżu Wlkp. (14 dzieci) - **536.486 zł**,
- placówka opiekuńczo-wychowawcza zlecona do prowadzenia Stowarzyszeniu Pomagajmy Dzieciom w Trzciance (14 dzieci) - **529.192 zł**.

W przypadku placówki w Krzyżu Wlkp. kwota miesięcznej dotacji przypadająca na jednego wychowanka w placówce „Przyjazny Dom” w Trzciance została ustalona na poziomie 3.158,75 zł, natomiast dla „Słonecznego Domu” w Krzyżu Wlkp. w wysokości 3.202,29 zł. Podwyższony koszt będzie obowiązywał od miesiąca lutego, dlatego styczeń przyjmuje się według aktualnie obowiązujących stawek.

Jest to sfera dosyć problemowa i trudna w realizacji przede wszystkim spowodowana dużą rotacją dzieci, czego skutki odczuwamy od kilku lat. Rotacja dotyczy głównie dzieci pochodzących spoza naszego powiatu. Dlatego też zaplanowano w projekcie budżetu rezerwę celową na pomoc społeczną, która będzie pewnym zabezpieczeniem na wypadek ww. zmian.

Ponadto, w rozdziale tym finansowane są z środków własnych powiatu, wsparte znacząco dochodami z gmin - piecza zastępcza, wydatki merytorycznie przypisane Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance, a ich katalog jest dość różnorodny. Globalnie kwota na ten cel została określona na 2016 rok na poziomie **261.900 zł**. Szczegółowy podział zadań przedstawia się następująco:

- na kontynuowanie nauki (16 wychowanków) - **96.000 zł**,
- dofinansowanie do wynajmu mieszkań (14 wychowanków) - **109.200 zł**,
- na usamodzielnienie (7 wychowanków) - **46.200 zł**,
- wydatki na zagospodarowanie (7 wychowanków) - **10.500 zł**.

Dodatkowo w ww. rozdziale zaplanowano również dotacje, z uwagi na umieszczenie w placówkach opiekuńczo-wychowawczych innych powiatów dzieci pochodzących z naszego terenu. Zaplanowana na 2016 rok dotacja dla Powiatu Gnieźnieńskiego (6 dzieci) wynosi **330.553 zł**.

Należy dodać, iż również w tym przypadku mogą nastąpić w trakcie roku zmiany w wysokości środków niezbędnych do prawidłowej realizacji zadania.

Rozdział 85202 - Domy pomocy społecznej - 11.594.707 zł

W ramach rozdziału zaplanowano wydatki czterech domów pomocy społecznej.

Finansowanie tych jednostek pokrywane jest środkami pochodzącymi z następujących źródeł:

- z dotacji od Wojewody - **6.867.389 zł**,
- z wpływów z odpłatności pensjonariuszy domów pomocy społecznej - **4.248.977 zł**,
- planowane dochody jakie jednostki spodziewają się wypracować w trakcie roku - **140.527 zł**,
- z środków własnych powiatu - **337.814 zł**.

Realizując to zadanie z góry wiadomo, iż dotacja z roku na rok ulega tendencjom malejącym z uwagi na to, iż jest ona naliczana tylko na osoby przyjęte do domów pomocy społecznej na zasadach sprzed 1 stycznia 2004 roku. Kalkulując dotację uwzględniono tylko liczbę mieszkańców przyjętych do jednostek przed dniem 1 stycznia 2004 roku, a także przyjętych po dniu 1 stycznia 2004 roku ze skierowaniem wydanym przed tym dniem. W związku z powyższym widać, iż dotacja uzależniona jest od naturalnych przyczyn wpływających na zmniejszanie się liczby pensjonariuszy. Dlatego też często w trakcie roku wysokość ta jest przez Wojewodę korygowana. Jednak na rok

2016 przyznana kwota jest wyższa od tej z roku 2015, gdyż uwzględnia częściowo środki na wzrost wynagrodzeń.

Znaczna część dotacji zgodnie z decyzją Wojewody Wielkopolskiego - stanowiąca kwotę **2.916.089 zł** będzie przekazywana przez powiat w formie dotacji celowej dla Zespołu Domów Pomocy Społecznej prowadzonego przez Zgromadzenie Sióstr Franciszkanek im. Rodziny Maryi w Wieleniu.

Na wydatki bieżące pozostałych trzech domów pomocy społecznej, będących jednostkami organizacyjnymi powiatu, przeznacza się z wspomnianych wyżej źródeł w sumie środki opiewające na kwotę **8.678.618 zł**. Podkreślić należy, iż w wyniku dogłębnej analizy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance w sprawie kosztów funkcjonowania tych jednostek, czego wynikiem było wysnucie pewnych wniosków i zasad, Zarząd Powiatu postanowił już na wstępie zabezpieczyć środki na ich bieżącą działalność. Z uwagi na specyficzny charakter pracy i niestety niskie uposażenia pracowników uwzględniono w przyznanych kwotach środki na zwiększenie płac na poziomie 106%. Spowodowało to konieczność dodatkowego wsparcia z środków własnych powiatu, co zostało już wskazane wyżej.

Rozdział 85204 - Rodziny zastępcze - 3.156.875 zł

Ogromnym ciężarem finansowym ponieważ spoczywającym głównie na barkach powiatu jest kolejne zadanie ze sfery pomocy społecznej w zakresie wypłaty świadczeń oraz inne wydatki na rzecz rodzin zastępczych, które wynikają z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Źródła finansowania zadań z tego zakresu wynikające z projektu budżetu na 2016 rok przedstawiają się następująco:

- środki otrzymane z innych powiatów w ramach planowanych kwot z porozumień w zakresie pokrywania kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w naszych rodzinach wynoszą - **675.723 zł**,
- dochody uzyskane od gmin z tytułu odpłatności za pobyt dzieci w „pieczy zastępczej” - **192.320 zł**,
- środki własne powiatu - **2.288.832 zł!**

Wydatki przypisane merytorycznie do realizacji Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance obejmują różnorodny katalog zadań, a kwota ogółem na ten cel ostatecznie została zabezpieczona w wysokości łącznej **2.661.258 zł**, z tego:

- świadczenia dla rodzin zastępczych, w których przebywa 124 dzieci pochodzących z terenu naszego powiatu - **1.304.149 zł**,
- świadczenia dla rodzin zastępczych, w których przebywa 49 dzieci z innych powiatów - **570.591 zł**,
- wydatki na kontynuację nauki (26 wychowanków) - **156.000 zł**,
- dofinansowanie do wynajmu mieszkań (8 wychowanków) - **62.400 zł**,
- wydatki na usamodzielnienia (8 wychowanków z rodzin zastępczych) - **52.800 zł**,
- wydatki na zagospodarowanie (10 wychowanków) - **15.000 zł**,

- na utworzenie 7 rodzin zastępczych (3 rodziny niezawodowe niespokrewnione, 1 rodzina zawodowa, 3 rodziny spokrewnione) oraz koszt świadczeń jednorazowych dla nowo przyjętych dzieci - **150.600 zł**,
- na świadczenia w przypadkach wystąpienia zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawnej opieki - **10.000 zł**,
- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dzieci - **24.000 zł**,
- wydatki na wynagrodzenia dla 5 rodzin zastępczych zawodowych oraz nowo utworzonej rodziny - **171.737 zł**,
- wydatki na wynagrodzenie dla rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego - **78.981 zł**,
- dofinansowanie utrzymania lokalu mieszkalnego oraz kosztów remontu - **50.000 zł**,
- na szkolenia rodzin zastępczych - **10.000 zł**,
- pozostałe wydatki (opłaty i zakup znaczków pocztowych) - **5.000 zł**.

Oprócz ww. wydatków przewidziano również dotacje dla tych powiatów, w których z kolei umieszczone są dzieci z naszego terenu. Oczywiście wysokość środków na zabezpieczenie realizacji zadania w ciągu roku będzie ulegała zmianom. Ogółem na ten cel w projekcie budżetu na 2016 rok zaplanowano kwotę **495.617 zł**, z tego:

- Miasto Poznań (9 dzieci oraz wynagrodzenie 3 zawodowych rodzin zastępczych) - **189.783 zł**,
- Powiat Poznański (2 dzieci) - **25.835 zł**,
- Powiat Pilski (4 dzieci) - **43.920 zł**,
- Powiat Staszowski (1 dziecko) - **14.893 zł**,
- Powiat Gostyński (5 dzieci) - **63.670 zł**,
- Powiat Obornicki (3 dzieci) - **37.835 zł**,
- Powiat Ostrzeszowski (2 dzieci) - **15.840 zł**,
- Powiat Warszawski Zachodni (1 dziecko) - **12.000 zł**,
- Powiat Gorlicki (3 dzieci oraz wynagrodzenie zawodowej rodziny zastępczej) - **71.921 zł**,
- Powiat Wałecki (1 dziecko) - **7.920 zł**,
- Powiat Szamotulski (1 dziecko) - **12.000 zł**.

Rozdział 85218 - Powiatowe centra pomocy rodzinie - 946.932 zł

Kolejnym zadaniem finansowanym głównie z dochodów własnych jest działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Trzciance. W wydatkach rzeczowych uwzględniono środki pochodzące z 2,5% dochodu, który uzyska powiat z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Środki te wstępnie zaplanowano w wysokości **50.000 zł**, a zagospodarowane będą przez Centrum na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej. Z uwagi na dochodzące zadania związane z pieczęcią zastępczą w planie jednostki uwzględniono zwiększenie wymiaru zatrudnienia do 1 etatu na stanowisku psychologa.

Rozdział 85295 - Pozostała działalność - 5.000 zł

Zaplanowano środki na zorganizowanie II tury szkolenia kadry placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Dział 853 - Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej - 3.092.113 zł

Rozdział 85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych - 152.892 zł

Wydatki ujmowane w niniejszym rozdziale dotyczą dofinansowania działających na terenie naszego powiatu warsztatów terapii zajęciowej. To kolejne zadanie, które nakłada na „barki” powiatu finansowanie ze środków własnych. Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych wskazuje, iż ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych maksymalne dofinansowanie może wynosić 90%. Oznacza to, iż powiat powinien dofinansować tę dziedzinę w 10%. W powiecie funkcjonują trzy takie podmioty:

- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Trzciance - 25 uczestników,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Wieleniu - 25 uczestników,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Gębicach - 40 (planowane zwiększenie o 5 kolejnych uczestników).

Spełniając ustawowy wymóg warsztaty te prowadzone są przez stowarzyszenia, dofinansowanie na jednego uczestnika wynosi 137 zł, co skutkuje wyodrębnieniem dotacji w kwotach:

- „Caritas” parafii p.w. Św. Jana Chrzciciela w Trzciance - prowadzi Warsztaty w Trzciance (**41.100 zł**) i Wieleniu (**41.100 zł**) - kwota **82.200 zł**,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Psychiczenie Chorych i niepełnosprawnych Intelaktualnie „EMPATIA” - prowadzi Warsztaty w Gębicach - kwota **65.760 zł**.

Na moment tworzenia projektu powiat zgodnie z dotychczas stosowaną praktyką zabezpiecza 100% środków na ten cel, a Zarząd Powiatu będzie czynił starania aby w finansowanie tych 10% włączyły się w trakcie roku poszczególne gminy, z których terenów pochodzą uczestnicy warsztatów. Wówczas to pojawią się dodatkowe dochody, a uwolnione kwoty środków własnych powiatu będzie można przeznaczyć na inny cel.

Ponadto w ramach rozdziału wyodrębniono środki w formie dotacji dla Powiatu Pilskiego w kwocie **4.932 zł** tytułem sfinansowania kosztów pokrycia rehabilitacji osób pochodzących z naszego powiatu, będących uczestnikami ich warsztatów, z tego:

- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Pile (2 uczestników) - **3.288 zł**,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Ujściu (1 uczestnik) - **1.644 zł**.

W przypadku tych warsztatów również koszt dofinansowania na jednego uczestnika wynosi 137 zł.

Rozdział 85321 - Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności - 40.000 zł

Zespół utworzony w Powiecie Pilskim, który otrzymuje od Wojewody dotację za wydawanie orzeczeń na rzecz mieszkańców Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego, realizuje to zadanie w imieniu naszego powiatu. Wzorem lat ubiegłych na 2016 rok, zaplanowano na ten cel dodatkowe środki z budżetu powiatu w wysokości jak powyżej.

Rozdział 85333 - Powiatowe urzędy pracy - 2.899.221 zł

Wydatki na bieżącą statutową działalność Powiatowego Urzędu Pracy zostały zaplanowane zgodnie z przyjętymi do projektu budżetu na 2016 rok zasadami. Ponieważ utrzymanie jednostki

należy do zadań własnych powiatu, więc głównym źródłem jej finansowania są środki własne. W kwocie tej mieszczą się również i te dochody, które w trakcie roku budżetowego zostaną wypracowane i odprowadzone przez jednostkę do budżetu powiatu w wysokości **119.500 zł**. Jeżeli chodzi o wydatki planowane na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń, zostały one wsparte środkami, które powiat ma szansę uzyskać z Funduszu Pracy, tj. **535.600 zł**. Środki te zgodnie z odgórnymi zasadami mogą być przeznaczane na sfinansowanie kosztów wynagrodzeń i składek na ubezpieczenie społeczne dla pracowników pełniących funkcje doradców klienta (pośrednicy pracy, doradcy zawodowi). Pozostałe wydatki z tego tytułu są zabezpieczone z środków własnych i opiewają na **77.099 zł**. Należy wskazać, iż z przyznanych środków z Funduszu Pracy opłacanych jest 9 pośredników i 3 doradców zawodowych.

Przy opisie dochodów z Funduszu Pracy uwzględnionych w projekcie budżetu na 2016 rok wskazano, iż jest to jedynie wstępna kwota oparta na wniosku jednostki, a dodatkowe 2% uwzględnione w planie już na tym etapie nie jest obligatoryjne. Dlatego też gdyby zaistniała sytuacja, iż nie uzyskamy ww. źródła finansowania zadań, wpłynie to odpowiednio ujemnie na wydatki Powiatowego Urzędu Pracy.

Dział 854 - Edukacyjna opieka wychowawcza - 7.637.274 zł

Konstrukcja wydatków poszczególnych jednostek i zadań jest taka jak w **dziale 801**. Wobec powyższego Rada Powiatu będzie miała w przypadku umniejszenia części oświatowej subwencji ogólnej podobny problem zabezpieczenia w trakcie roku niedoszacowanych w tej dziedzinie wydatków.

Zadania tutaj przyjęte obejmują głównie finansowanie jednostek „pozaszkolnych”, stanowiących aparat pomocniczy w działalności szkół, a także pozostałe zadania ujmowane w ww. dziale zgodnie z klasyfikacją budżetową. Oprócz subwencji oświatowej źródłem finansowania tych zadań będzie dotacja od Samorządu Trzcianeckiego oraz wypracowane dochody jednostek organizacyjnych.

Rozdział 85406 - Poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne - 1.657.636 zł

Na wydatki związane z funkcjonowaniem poradni na 2016 roku zaplanowano kwotę **1.627.636 zł**. Środki te zostały przypisane na utrzymanie:

- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Czarnkowie,
- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Trzciance,
- Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Krzyżu Wlkp.

Oprócz ww. wydatków zaplanowana została również dotacja dla Powiatu Pilskiego na realizację porozumienia w zakresie poradnictwa specjalistycznego wad wymowy i wad słuchu w kwocie **30.000 zł**.

Rozdział 85407 - Placówki wychowania pozaszkolnego - 664.340 zł

Środki te przeznacza się na realizację zadań oraz bieżące utrzymanie Młodzieżowego Domu Kultury w Trzciance.

Rozdział 85410 - Internaty i bursy szkolne - 2.599.735 zł

W strukturach powiatowych jednostek organizacyjnych funkcjonują dwa internaty:

- Internat przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie,
- Internat przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzciance.

Na ten cel zaplanowano w projekcie budżetu na 2016 rok kwotę **523.551 zł**.

Z kolei na dwa internaty przy szkołach niepublicznych zabezpieczono w formie dotacji pule środków w wysokości **2.076.184 zł**, z tego dla:

- „Edukacji Lubasz” Spółka z o.o. w Lubaszu - **1.697.260 zł**,
- Prywatnego Zespołu Szkół w Czarnkowie - **378.924 zł**.

Rozdział 85415 - Pomoc materialna dla uczniów - 40.000 zł

Zaplanowano tutaj środki na stypendia Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzcianieckiego o charakterze socjalnym, ale także motywacyjnym. W trakcie roku mogą się pojawić dodatkowe kwoty na ten cel z innych źródeł.

Rozdział 85421 - Młodzieżowe ośrodki socjoterapii - 2.060.814 zł

Środki te przeznacza się na bieżące utrzymanie Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Białej.

Rozdział 85446 - Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli - 25.364 zł

Wskazaną kwotę przeznacza się na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli zatrudnionych w ww. jednostkach.

Rozdział 85495 - Pozostała działalność - 589.385 zł

Katalog zadań ujętych w ww. rozdziale przedstawia się następująco:

- na utrzymanie Hali widowiskowo-sportowej oraz koszty utrzymania pomieszczenia w Młodzieżowym Domu Kultury wynajmowanego przez Zarząd Oddziału Związku Nauczycielstwa Polskiego w Trzciance (zadanie to częściowo finansowane jest z dochodów pochodzących od Samorządu Trzcianki w wysokości ogółem **235.849 zł**) - **503.398 zł**,
- koszty etatu Związkowca oddelegowanego do pełnienia tej funkcji (zadanie to częściowo finansowane jest z dochodów pochodzących od samorządu Trzcianki w wysokości ogółem **40.702 zł**) - kwota **59.177 zł**,
- na działalność Powiatowej Rady Młodzieży „MOST” - kwota **4.500 zł**,
- na pomoc zdrowotną dla nauczycieli - kwota **5.076 zł**,
- fundusz nagród organu prowadzącego dla wyróżniających się nauczycieli - **5.073 zł**,
- odpis na zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla byłych pracowników oświaty (przypisany w planach jednostek oświatowych) - kwota **12.161 zł**.

Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska - 56.000 zł

Rozdział 90002 - Gospodarka odpadami - 14.000 zł

W ramach tego rozdziału zaplanowano środki na realizację przedsięwzięcia pn. „Likwidacja wyrobów zawierających azbest z budynków mieszkalnych i inwentarskich na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego”. Kwota została zabezpieczona z wpływów i opłat z zakresu ochrony środowiska, a w trakcie roku adekwatnie do realizowanych zadań uzupełniana będzie przez samorządy gminne, a także z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Rozdział 90095 - Pozostała działalność - 42.000 zł

Źródłem sfinansowania wydatków, tak jak wyżej, są środki pochodzące z wpływów z tytułu opłat i kar związanych z ochroną środowiska. Kompleksowo zarówno dochody jak i wydatki z tego tytułu będą wykazane w odrębnym załączniku do projektu uchwały budżetowej.

W ramach niniejszego rozdziału środki zaplanowane na zadania bieżące planuje się przeznaczyć przede wszystkim na:

- dotację dla Powiatu Pilskiego na organizację Olimpiady Ekologicznej,
- zakup nagród w konkursach o charakterze ekologicznym,
- sfinansowanie opracowania „Rejestru terenów zagrożonych masowymi ruchami ziemi oraz terenów na których te ruchy występują dla Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego”,
- opłacenie abonamentu Prawo Ochrony Środowiska,
- szkolenie pracowników z zakresu ochrony środowiska.

Dział 921 - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego - 136.500 zł

Rozdział 92105 - Pozostałe zadania w zakresie kultury - 40.000 zł

Jest to wstępnie zaplanowana kwota na realizację zadań powiatowych w dziedzinie „Kultura”. Ostateczny podział tych środków nastąpi w momencie ustalenia „Kalendarza Imprez” przez Zarząd Powiatu, dlatego też w projekcie budżetu na 2016 rok, zadania w rozdziałach: **92105** i **92605** zostały sklasyfikowane ogólnie jako wydatki rzeczowe. Środki na ten cel pochodzą z dochodów własnych powiatu.

Zarząd Powiatu podjął decyzję o ograniczeniu liczby wniosków składanych przez gminy i gminne jednostki organizacyjne, ponieważ podjął decyzję, iż priorytetowo wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia kulturalne i sportowe organizowane z ramienia powiatu i powiatowych jednostek organizacyjnych. Wobec powyższego ograniczono liczbę składanych wniosków z terenu danej gminy do 2-4 propozycji.

W uzupełnieniu należy dodać, iż na realizację zadań z zakresu:

- „Kultury i ochrony dziedzictwa narodowego” - **dział 921, rozdział 92105,**
- „Kultury fizycznej” - **dział 926, rozdział 92605,**

w trakcie roku zostaną przypisane kolejne środki, które na ten moment znajdują się w rezerwie celowej na organizacje pozarządowe. Ich rozdysponowanie poprzez przypisanie do konkretnych rozdziałów będzie możliwe po przeprowadzeniu procedury konkursowej na realizację zadań przyjętych w „Programie współpracy Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2016 rok”.

Rozdział 92116 - Biblioteki - 70.000 zł

Wykonywanie zadań Biblioteki Powiatowej, ustawowo nałożone na powiat, zgodnie z zawartym porozumieniem powierzone jest Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Trzcianka. Powiat korzysta z takiego rozwiązania ponieważ nie posiada w swoich strukturach organizacyjnych biblioteki.

Rozdział 92195 - Pozostała działalność - 26.500 zł

Zgodnie z wieloletnią tradycją w rozdziale tym zaplanowano środki własne powiatu na:

- zorganizowanie „Dożynek Powiatowych” - **15.000 zł**,
- sfinansowanie nagród w konkursach organizowanych przy okazji dożynek powiatowych, obejmujących następujące kategorie: „Piękna wieś - dziełem jej mieszkańców”, „Czarnkowsko-Trzcianecki Rolnik roku”, „Najpiękniejszy wieniec dożynkowy powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego” - **11.500 zł**.

Dział 926 - Kultura fizyczna - 40.000 zł

Rozdział 92605 - Zadania w zakresie kultury fizycznej - 40.000 zł

Przypisana kwota ma zabezpieczyć realizację inicjatyw o charakterze powiatowym z dziedziny kultury fizycznej poprzez sport. Kwota wskazana w tym rozdziale na etapie projektu budżetu zostanie rozdysponowana na inicjatywy które będą przyjęte do Powiatowego Kalendarza Imprez. Wydatkowanie środków następować będzie głównie w oparciu o ustawę o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zgodnie z wcześniejszymi wyjaśnieniami środki dla organizacji pozarządowych znajdują się w rezerwie celowej.

III. PLANOWANE DO SPŁATY ZOBOWIĄZANIA Z LAT POPRZEDNICH I WYNIK BUDŻETU

Dochody na 2016 rok zostały zaplanowane w miarę realnie do możliwości powiatu. Natomiast wydatki skalkulowano na poziomie pozwalającym je racjonalizować. Dużą pozycją są wydatki inwestycyjne, które niestety na ten moment powodują konieczność zaangażowania w części finansowanie z kredytu inwestycyjnego. Dlatego proponowany przez Zarząd Powiatu na 2016 rok budżet powiatu zamyka się wynikiem ujemnym w kwocie **5.150.573 zł**. Na powiecie ciężą również rozchody związane ze spłatą przypadających na 2016 rok według umów bankowych rat kredytów. W zaplanowanych wydatkach finansowanych z środków własnych uwzględniona została także spłata naliczonych od nich odsetek. Kwota **rozchodów** w budżecie powiatu przypadająca na 2016 rok wynosi **655.450 zł**.

W wyniku rozliczenia budżetu dzięki części niezaangażowanych dochodów bieżących na wydatki planowana kwota przychodów z tytułu kredytu inwestycyjnego opiewa na **5.806.023 zł**. Środki te niezbędne są na sfinansowanie na moment tworzenia projektu budżetu w znacznej części 2 kluczowych w roku 2016 przedsięwzięć inwestycyjnych drogowych na terenie Gminy Lubasz

i Trzcianka. Istotne jest to, iż po stronie przychodów w trakcie roku pojawi się po ostatecznym rozliczeniu budżetu 2015 roku - złożenia bilansu organu - pozycja z tytułu tzw. „wolnych środków”. Wówczas to powstanie możliwość odciążenia kredytowego.

Rozchody budżetu ujęto w załączniku nr 3 do projektu uchwały budżetowej.

IV. WPLYWY I WYDATKI ZWIĄZANE Z ZADANIAMI Z ZAKRESU OCHRONY ŚRODOWISKA

Szczegółowa informacja została w tym zakresie złożona przy okazji uzasadnienia dochodów własnych, a jeżeli chodzi o wydatki to odpowiednio w:

- **dziale 020, rozdział 02002,**
- **dziale 750, rozdział 75020,**
- **dziale 758, rozdział 75818,**
- **dziale 900, rozdziały: 90002 i 90095.**

W celu przejrzystości tego zagadnienia w projekcie uchwały budżetowej został wyodrębniony załącznik nr 8, wskazujący wysokość przewidywanych wpływów z opłat i kar wynikających z ustawy Prawo ochrony środowiska oraz finansowane nimi wydatki.

Tytułem podsumowania można wskazać, iż dochody planowane do uzyskania w 2016 roku wynoszą **240.553 zł.**

Zgodnie z przyjętą zasadą wysokość wydatków jest równa planowanym dochodom.

V. PODSUMOWANIE

Podsumowując wyjaśnienia zawarte w dotychczasowej części uzasadnienia do projektu uchwały budżetowej na 2016 rok należy stwierdzić, iż będzie to rok trudnych decyzji w kontekście przedsięwzięcia p.n. „Powiatowego Programu Inwestycyjnego dla Powiatu Czarnkowsko-Trzcianieckiego” uwzględniający zarówno nasze jednostki organizacyjne, a zwłaszcza szpitale powiatowe, które muszą osiągnąć standardy. Wynikiem tych działań mają być oszczędności energetyczne, a przede wszystkim poprawa wizerunku naszych jednostek i dostosowanie do określonych wymogów stawianych przez organy kontrolne. Oczywiście bardzo istotną kwestią będzie wpisanie tych działań w ramy „Wieloletniej Prognozy Finansowej” spełniając przy tym nakreślone ustawą o finansach publicznych wskaźniki.

Dochody zostały realnie skalkulowane. Jednakże w tej dziedzinie nie mamy wielkiego pola manewru z uwagi na to w taki sposób ustawodawca skonstruował schemat dochodów. Ponadto według wstępnych informacji uznajemy, iż zarówno część oświatowa subwencji ogólnej jak i udział w podatku dochodowym od osób fizycznych mogą być zawyżone. Po drugie poważne utrudnienia powoduje fakt konieczności pokrywania wydatków bieżących dochodami bieżącymi. W naszej sytuacji należy jeszcze zabezpieczyć planowane rozchody oraz uwzględnić odsetki od spłacanych kredytów, co daje łączną kwotę **1.355.450 zł.** Zaplanowana kwota w perspektywie kolejnych

kredytów może okazać się niewystarczająca. Do tego dochodzi wykazywane niedoszacowanie w dziedzinie oświaty na kwotę ogółem ponad **1.050.000 zł**.

Sentencje przedstawione powyżej przyczyniły się do tego, iż Zarząd Powiatu przygotowując ten dokument wielokrotnie dokonywał analizy tzw. potrzeb w kontekście proponowanych kwot na realizację poszczególnych zadań. Ponadto należy czynić wszelkie starania aby w miarę możliwości przyspieszyć spłatę zadłużenia oraz ograniczać wydatki bieżące.

Na dzień dzisiejszy jedyną realną możliwością polepszenia sytuacji w budżecie będzie przyjęcie przez Zarząd Powiatu bilansu za 2015 rok, gdzie mogą pojawić się tzw. „wolne środki”. Jednak struktura dochodów ogranicza możliwości przeznaczania ich na wydatki bieżące.

Pozytywne jest to, iż poczyniono starania, aby mimo trudnej sytuacji wyodrębnić środki na wzrost wynagrodzeń. Udało się także zabezpieczyć wydatki domów pomocy społecznej do końca roku. Oczywiście budżet w trakcie roku będzie wielokrotnie zmieniany, a kluczowym momentem będzie potwierdzenie kwot z budżetu państwa, co wskaże Zarządowi i Radzie kierunki dalszych decyzji w 2016 roku.

Jak wynika z przytoczonego materiału przewidziano ogółem kwotę **7.796.170 zł** na wydatki majątkowe, głównie w zakresie dróg. Niestety, aby to osiągnąć, należało zaplanować kredyt inwestycyjny.

Na koniec można dodać, iż udało się wyodrębnić rezerwy ogółem opiewające na kwotę **2.447.610 zł**, co w przypadku negatywnego scenariusza zwłaszcza w kontekście części oświatowej subwencji ogólnej po stronie dochodowej pozwoli w pewnym stopniu ten ubytek zniwelować.

Sporządziła:
Skarbnik Powiatu
Ewa Dymek